

Naročnina

Dnevna izdaja

za državo SHS

mesečno 20 Din

polletno 120 Din

celoletno 240 Din

za inozemstvo

mesečno 35 Din

nedeljska izdaja

celoletno v Jugos-

laviji 80 Din, za

inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov

i stolp. peti vrsta

malih oglasov po 150

in 2 D, večji oglas

nad 45 mm višine

po Din 2-30, veliki

po 3 in 4 Din, v

uredniškem delu

vrstica po 10 Din

g. Pri večjem g

naročilu popust

Izide ob 4 zjutraj

rozen pondelka in

dneva po praznik

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon štef. 50, upravnštva štef. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana štef. 10.850 in 10.340
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Namere g. Uzunovića.

UZUNOVIĆ DELA NA TEM, DA DOBI RADIKALNA STRANKA VOLIVNI MANDAT. — V TO SVRHO OBREKUJE OPOZICIJO. — PROTI AKCIJA OPOZICIJE. — V KRATKEM VELIK PROTIKORUPC. SHOD V BELGRADU.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Nikola Uzunović je skupno z notranjim ministrom Maksimovićem in finančnim ministrom dr. Perićem sklical za nedeljo v Belgradu shod. Ta shod naj bi bil po Pašićevem odhodu prva javna manifestacija za novo vodstvo in edinstvo radikalne stranke. Naloga tega Uzunovićevega vodstva je, ohraniti edinstvo in slogu radikalne stranke. Ker so pa razmere v radikalni stranki vedno bolj obupne in se načelnim sporom med posameznimi strujami vsak dan pridružujejo osebni spori, ki groze stranke s popolnim polomom, si je Uzunovićeva vlada nadela nalogo, storiti čimprej energične korake, da bi rešila, kar se da rešiti.

Zato Uzunović očitno dela na to, da bi radikalna stranka sama dobila volivni mandat, ker misli pri tem s pomočjo policije in vladnega aparata dobiti zadostno število poslancev, ki bi zopet na ta način ohranili radikalni klub tudi v bodoče popolnoma složen. V dosegu tega cilja se Uzunović poslužuje vseh sredstev. Njegova nedavna audienca v Topoli je s tem v zvezi. Predvsem pa obtožuje opozicijo, da dela obstrukcijo in da onemogoča delo v parlamentu.

Ta trik je očividni in naiven. Vsak namreč dobro ve, da vse štiri dosedanje Uzunovićeve vlade niso spravile niti enega zakona skozi odbore pred skupščino. Uzunović sam se je pokazal kot neekspeditivnega vodjo državne uprave. Sploh on nikdar ni bil ekspeditiven, razen takrat, ko je vrgl iz vlade Stjepana Radića in pozneje Pavla Radića. Pa čeprav bi bil, vendar svoje ekspeditivnosti ni mogel uveljavljati, ker ni razpolagal z zadostno avtoriteto v radikalnem klubu, ker mora za vsako stvar najprej vprašati Pašića.

Istotako pa je pri radičevcih, ki nimajo

v klubu nobenega vplivnega člana. Tako se seveda ne da delati. Še manj se more delati zaradi malomarnosti članov vladne večine. Tako se n. pr. niso mogle vršiti seje parlamentarnih odborov, ker članov vladne večine ni bilo na sejo, ker očitno sabotirajo delo. V odboru za izenačenje davkov je ugleđen radikal kar odkrito izjavil, da iz tega zakona ne bo nič. Delo v tem odboru je koncesija radičevcev, da lahko po shodih ro-bantijo, kako se dela.

Vesti o pogajanjih z demokrati imajo isti namen, namreč pokazati, da namreč delovna vlada z drugo stranko ni mogoča. Ker pa demokrati na ta trik niso padli, naj bi ponovni momenti pokazali nesposobnost sedanje skupščine.

Za sedaj se vladni večini to še ni posrečilo. Med 15. in 20. junijem bo skupščina poslana na odmor, in sicer najbrž do jeseni. Za razjasnjevanje parlamentarnega položaja pa počitnice niso primerne. Zato je jasno, da Uzunovićevega politika ni usmerjena na razjasnjevanje razmer v parlamentu, ampak na to, da bi dobil volivni mandat in vso radikalno stranko spravil v novo zbornico. Ta Uzunovićevega namera je popolnoma jasna.

Voditelji opozicije so se danes posvetovali o položaju. Ugotovili so, da so Uzunovićevega natolcevanja o nekaki obstrukciji opozicije popolnoma depasirana. Opozicija bo storila najenergичnejše korake, kolikor dovoljuje to njen položaj, da se intrigam vladne večine napravi konec in da se borba proti korupciji že v dosedanji skupščini izvojuje do konca, skupščina pa da sprejme tiste zakone, ki so potrebni ljudstvu in ki so v interesu države. Opozicionalni blok je sklenil, da se bo v kratkem vršil velik protestni shod v Belgradu, na katerem bodo, kakor na ljubljanskem, govorili isti voditelji opozicije.

Vladna večina sabotira parlamentarno delo.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Danes ob pol 5. popoldne je bila sklicana seja odseka za zakonski predlog o valorizaciji bilančne vrednosti pri industrijskih družbah, obvezanih za javno polaganje računov. Seja ni bila sklepčna. Radičevca ni bilo nobenega, od radikalov sta prišla samo 2. Poslanec S m o d e j je protestiral proti tej nedelavnosti vladne večine, ki je za parlamentarno delo odgovorna, pa po svojih zastopnikih izjavlja, da opozicija onemogoča delo. Kakor ta odsek, so tudi drugi odseki dokazali, da vladna večina sabotira delo. Predsednik odseka je sklical prihodnjo seja 8. junija, ker pred tem časom ni upati, da bi prišlo dovolj članov vladne večine.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Dopoldne bi se imela vršiti seja odbora za ratifikacijo mednarodne delavske pogodbe. Na seja pa ni prišel niti predsednik odseka, niti zadostno število poslancev. Zato se seja ni mogla vršiti. Radi tega je poslanec H o h n j e c protestiral radi abstinence, ki jo izvajajo poslanci vladne večine v parlamentarnem odboru. Poslanec Hohnjec je apeliral na poslance vladne večine in jih pozval na delo v narodni skupščini in v odborih, ker bo sicer opozicija primorana vlado obtožiti radi sabotaže in radi nedelovanja v skupščinskih odborih in v narodni skupščini.

Poslanci Jugosl. kluba za reparacijo krivic.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Poslanca Ant. Sušnik in Fr. S m o d e j sta v imenu Jugoslovanskega kluba obiskala prosvetnega ministra in mu izročila spomenico zaradi preganjanja slovenskega krščanskega učiteljstva. Energično sta zahtevala, da se popravi krivice, ki jih je slovenskemu krščansko mislečemu učiteljstvu prizadejal Pribečević. Prosvetni minister je priznal, da so se go-dile krivice in je izjavil, da se bodo začele krivice popravljati, čim se bo končalo šolsko leto. — Poslanec Sušnik je obenem protestiral proti znani naredbi ljubljanskega prosvetnega oddelka, da naj se po šolah v Sloveniji pobirajo prispevki za zgradbo pravoslavne cerkve sv. Save. Minister je izjavil, da velja naredba samo za pravoslavno decio in je brzojavno odredil, da se naredba za Slovenijo ukine.

Zapisrega poljskega predsednika.

Varšava, 3. junija. (Izv.) V proslavo izvolitve novega predsednika je mesto v zastavah. Kakor prebivalstvo je tudi poljsko časopisje izvolitev Moscickega simpatično sprejelo. Tudi pisava desničarskega tiska je mirno rezervirana. Narodno-demokratska »Gazeta Varšavska« povdarja: Moscicki je kandidat Pilsudskega, ki je pod pretnjo z bičem zahteval izvolitev moža, ki ga smatra on za vrednega. Ker sta s tem prejšnji predsednik in dosedanja vlada popolnoma zginila z javnega pozorišča, je sedaj čas, da nastopi pan Pilsudski s svojimi političnimi, finančnimi in socialnimi programi. Krščansko-socialna »Varšavjanka« piše: Izvolitev Moscickega pomeni resen korak naprej na potu vzpostavljenja prava. Seveda bi zahtevale današnje potrebe na čelu države osebnost, ki je v državnih poslih že izkušena. List Pilsudskega »Novi kurjer« misli, da 1. junij še ne pomeni popolne likvidacije majških dogodkov. Zda) se pričena drugi del, doba mirnega počasnega dela očiščevanja Poljske od nesrečnih učinkov prejšnje dobe. Obnova ustave je potreba, ki se mora čim prej izvesti.

Varšava, 4. junija. (Izv.) Danes se je na svečan način izvršila prisega novega predsednika poljske republike prof. Moscickega. Ker so se bali, da bi gotovi krogi motili svečanost, je vlada odredila obsežne varnostne odredbe.

Ob 12 se je v starem varšavskem gradu izvršila zapisrega ob navzočnosti narodne skupščine, vlade in diplomatskega zbora. Ko je govoril državni predsednik zadnje besede slovesne zapisrege so pričeli motiti slovesnost komunisti, ki so klicali: »Zahtevamo izpa-stitev vseh političnih kaznjencev in podpore za brezposelne. Med vladnimi poslanci, ki so vzklikali poljski državi, je nastalo veliko vznemirjenje. Splošno se je opazilo, da so socialistični poslanci pri tej slovesnosti popolnoma izostali. Po prisegi so čestitali državnemu predsedniku vlada in diplomati.

Varšava, 4. junija. (Izv.) Vlada prof. Bar-tla je danes podala demisijo. Predsednik republike je demisijo sprejel in poveril kabinet z vodstvom poslov, dokler se ne sestavi nova vlada.

—o—

Delovni program sveta Društva narodov

Zeneva, 4. junija. Redno zasedanje (to je že 40. zasedanje) sveta Društva narodov se odprlo 17. t. m. Predsedoval bo to pot Šved Unden. Najvažnejše vprašanje, ki stoji na dnevnem redu, je reorganizacija društvenega sveta samega. Najbrže bo odobren načrt, ki ga je izdelala posebna naučna komisija. Splošna želja je, da bi se še te dni rešilo vprašanje stalnih sedežev. Če se posreči pregovoriti Španijo in Brazilijo, da se odrečeta stalnemu sedežu in se zadovoljita s ponovno izvolitvijo, to je z nestalnim sedežem, potem bi bil ustavni problem pravzaprav rešen. V slučaju takega sporazuma ni izključeno, da tedaj sploh odpade drugo zasedanje rečene komisije, ki bi sicer imelo biti konec junija.

Med tem živahno delujejo posamezni odbori. Že več dni se vrše seja odbora za pobijanje opija, ki proučuje poročila raznih vlad o tozadavnih korakih, ki so jih storile tekom leta. Nadalje so zbrani v Ženevi vojaški izvedenci, ki se v okviru pripravljalega odbora razorožitvene konference posvetojuje o tehničnih straneh razorožitvenega problema.

Včeraj se je sestal tudi finančni odbor Društva narodov, ki ima na dnevnem redu zopet vprašanje finančne obnovitve Avstrije in Mažarske. Kar se tiče Avstrije, gre samo za čisto administrativno zadevo, glede na Mažarsko pa je stvar že bolj kočljiva. Kakor znano, si po mažarskem ponarejevalskem škandalu ministrski predsednik Bethlen ni upal o priliki zadnjega zasedanja Društva narodov zahtevati ukinitve finančne kontrole; vedel je takrat, da bi mu to zahtevu gladko odbili. Zda) pa ima —, kakor izgleda — odločno na-

mero to vprašanje sprožiti. Da pripravi tla, je Bethlen že par dni pred zasedanjem finančnega odbora prišel v Ženevo, (kjer ga šest detektivov spremlja na vsak korak, da bi se mu kaj neprijetnega ne pripetilo). Za slučaj, da finančni odbor ne bi hotel pristati na ukinitve kontrole, ima Bethlen baje pripravljen kompromisni predlog, pa hoče — oprt na dejstvo, da je Mažarska spravila svoj proračun v ravnotežje in stabilizirala svojo valuto, — doseči, da bi se kontrola stopnjema opuščala, kakor se je to delalo z Avstrijo. V to svrhu bi predlagal odstop generalnega tajnika Smitha, na čegar mesto bi stopil upravni svetnik mažarske narodne banke. Tudi hoče Bethlen doseči zagotovilo, da se bo kontrola končno ukinila, če bo Mažarska prihodnje leto mogla postaviti državni proračun brez deficita. Toda spričo poteka in rezultatov budimpeštanske falsifikatorske razprave, ki je naredila jako slab vtis, splošno razpoloženje v Ženevi tem mažarskim željam ni nič prav naklonjeno.

Na tem svojem zasedanju se bo finančni odbor bavil tudi z vprašanjem naselitve grških in bolgarskih beguncev. Kar se tiče podporne akcije za Grke, bo predvideni kredit kmalu izčrpan in zato je treba najti novih virov. Bolgarska vlada je zaprosila za posojilo 3 do 4 milijonov funtov za naseljevanje beguncev. Proti temu pa je baje jugoslovanska vlada stavila neke prigovore, ker je v zadnjem času zopet opažati gibanje macedonskih komitašev. Vsekakor bo finančni odbor prošnjo Bolgarske po temeljitom pretresu predložil svetu Društva narodov.

—o—

Oster spor med Anglijo in Egiptom.

London, 4. junija. (Izv.) Po vesteh iz Kaira je pričakovati resnega spora med Egiptom in Anglijo. Angleška mornarica, ki je bila koncentrirana na Malti, je dobila včeraj povelje, da odpluje v aleksandrijsko luko. Tudi ostalo angleško sredozemsko brodogeje je dobilo nalog, da čaka v strogi pripravljenosti na nadaljna povelja. Spor utegne postati zelo resen. Povod za oster nastop Anglije je dala oprostitev 4 Egipčanov, ki so umorili leta 1922. angleškega vrhovnega komisarja Stacka. Bili so stavljeni pred porotno sodišče, ki pa je atentatorja oprostilo vsake krivde. Angleški vrhovni komisar v Egiptu je radi tega takoj stavil egiptovski vladi ostro noto, v kateri zahteva zadoščenje radi izzi-valne oprostilne razsodbe kairskega porotnega sodišča. Predsednik porotnega sodišča je

bil Anglež Kershaw, ki je že 25 let v službi egiptovske vlade. Ker se je izvršila oprostilna razsodba proti njegovemu glasu, je podal takoj demisijo. Ta njegov korak je izzval precejšno senzacijo.

London, 4. junija. (Izv.) V noti, ki jo je angleška vlada izročila egiptovski vladi, si pridržuje Anglija proste roke, da zaščiti tujece v Egiptu.

Kairo, 4. junija. (Izv.) Pri zajtrku, ki je bil prirejen na čast poslancem Zaglulove vlade, je poslanec Rami Ahmed govoril tudi o zdravstvenem stanju Zaglul paše in poudaril, da naj bi odstopil kot predsednik vlade in ostal voditelj naroda izven vlade. Zaglul paša je izjavil, da bo tej prošnji ustregel in prepustil mesto voditelju liberalne stranke Aldy paši. S tem se je položaj zelo omillil.

Mednarodna delavska konferenca.

Zeneva, 4. junija. (Izv.) Mednarodna delavska konferenca je včeraj že četrtič obravnavala vprašanje popolnomočenja italijanskega delavskega zastopnika Rosonija, predsednika fašistovskih strokovnih organizacij. Predloženo fikacijskega odbora. Večina se je izrazila je bilo večinsko in manjšinsko poročilo veri-proti verifikanju Rosonijevega mandata. Rosoni pa je izjavil, da zastopa organizacijo, ki šteje poldrugi milijon delavstva in je gotovo najpomembnejša delavska organizacija, ki za-služ, da pošlje na mednarodno konferenco

svojega zastopnika, dasi je organizacija načeloma proti stavki in razrednemu boju. Po daljši debati je bil verifiran mandat Rosonijev s 68 proti 31 glasovom. Okrog 30 zastopnikov se je glasovanja vzdržalo.

Zeneva, 3. junija. (Izv.) V nedeljo bo tu slovesna otvoritev nove palače mednarodnega urada za delo. Slavnosti se bodo udeležili zastopniki vseh držav. Slavnostni govor bo imel angleški zunanji minister Austin Chamberlain.

Prva seja anketnega odbora o korupciji.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Včeraj dopoldne se je vršila prva seja anketnega odbora za razpravo o korupcijskih aferah, katere se navajajo v interpelacijah poslancev Grisogona, oziroma Davidovića. Seja je trajala od 10. do 12. ure. Odbor je razpravljal o vprašanju, po kakšni delovni metodi naj se vrši preiskava. Odbor je sklenil takoj rekvirirati vse akte, ki se nanašajo na interpelacijo. V debati so govorili Grol, Cirković in Demetrović. O seji je bil izdan komunike, ki se glasi:

I. Odbor prične takoj zbirati dokumente od predsedništva ministrskega sveta, finančnega ministra, prometnega ministra, Narodne banke in sodišča I. stopnje za mesto Belgrad, ki se nanašajo na predmete, navedene v Davidovićevi in Grisogonovi interpelaciji.

II. Sklenilo se je, da anketni odbor zbere med delom snov za sestavo zakona o pobijanju korupcije in to snov naj predloži skupščinskemu predsedništvu.

III. Odbor bo redno pretresal tudi ostale interpelacije o korupciji po vrstnem redu, kakor so bile predložene, s čemer se nikakor ne bo oviral pretres prvih dveh interpelacij Davidovića in Grisogona.

IV. Anketni odbor bo o svojem delu vodil poseben zapisnik.

V. Vse delo odbora je v smilu člena 123. poslovnika javno, razen če bi odbor iz posebnih razlogov izključil javnost. Da se izognejo nehotene indiskrecije odborovnih članov, ki bi imele za povod tendenciozno tolmačenje, bo odbor obveščal časopisje s komunikeji, katere bosta urejevala Pera Jovanović in Milan Grol.

VI. Jurij Demetrović in Pera Jovanović sta razpravljala o pristojnosti anketnega odbora, namreč ali se more delovanje anketnega odbora z novimi interpelacijami podaljšati preko šest mesecev. O tem se ni sklenilo ničesar končno veljavnega.

Poročilo o seji odbora za proučevanje zakonskega načrta o neposrednih davkih glej na 6. strani.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Po poslednjih dispozicijah bi imel Nikola Pašić tekom današnje noči odpotovati v Karlove Vari, kjer bi imel ostati dalj časa na zdravljenju.

Prazni upi.

Samostojno-demokratski tisk, v prvi vrsti seveda »Jutro«, dokazuje zadnji čas sleherni dan, da je edini izhod iz sedanjih zmotanih in nevzdržnih razmer v državi obnovitev tako zvanega narodnega bloka. Kaj bi se bilo vse naredilo, vzklíkati glasili dr. Zerkava in Svetozarja Pribečevića, če se ne bi bilo eksperimentiralo z RR režimom, če bi bili ostali na vladi z radikali samostojni demokraciji? Država SHS bi izgledala danes kakor raj na zemlji! Kajti samostojni demokraciji imajo edino prava načela, narodno in državno edinstvo; na tej podlagi so oni vstanu rešiti vsa pereča vprašanja naše države: gospodarsko, finančno, upravno, uradniško itd. itd. Da so danes razmere v SHS tako brezizhodno zavožene, temu je krivo to, ker se država vlada brez SDS!

Če bi človek ne poznal bolešne nadutosti te gospode, bi mislil, da se »Jutro« le samo iz sebe norca dela ali pa daje svojim rodom ljubom z dežele, ki mu vse verjamejo, tolažbo. Ako pregledamo tabelo vseh vlad, ki so od l. 1918. do danes vladale našo državo, vidimo, da so z malimi izjemami vladali radikali v koaliciji s pribičevčevsko orientiranimi demokrati, oziroma s samostojnimi demokrati in njim sorodnimi skupinami. Svetozar Pribečević ni bil nič menj kot devetkrat minister! Od leta 1921. vlada v naši državi izključno radikalsko-demokratski ali samoradikalni režim, zadnji dve leti radikalsko-radičevski; vmes smo imeli dvakrat zloglasni PP režim, ki je, pretrgan po kratkotrajni Davidović-Koroščevi vladi, imel oblast eno celo leto v rokah, je bil torej eden najdaljših režimov sploh v naši državi! Odkar je prešlo vodstvo naše države dejansko in formalno v roke Nikol Pašiću, to je od leta 1921. dalje, vladajo z njim ravno oni demokrati, ki so se leta 1924. prekrstili v »samostojne«; le-ti so omogočili njegov prihod na vlast in so ga krčevito držali celo, ko se je pošten del demokratske stranke od njega odvrnil; ostali so pri njem tako dolgo, dokler jih ni sam odslavljal. Za ves pašičevski režim nosijo glavno odgovornost prečanski samostojni demokrati in zato tudi odgovornost za propadanje vsega upravnega organizma, korupcijo, gospodarsko hiranje, nasilne metode in razpadanje demokratskega parlamentarizma, proces, ki se začel je s samooblastjo Nikole Pašića, postrtega od samostojnih demokratov. Ti nosijo tudi pretežni del moralne krivde za razmere, ki vladajo pod RR režimom, oziroma se po zakonu lenosti vlačijo dalje od PP režima. Kamen se je začel valiti nizdol, ko sta sklenila zvezo v imenu »narodnega in državnega edinstva« Pašić in Pribečević! In če drži naprej pod RR vladu, je to zato, ker se je g. Radić vpregel brezpogojno v voz Pašiću, ki še danes za kulisami vodi mašinerijo SHS s tistimi metodami in v tistem duhu, ki sta ga inavgurirala skupaj s Pribečevićem! To je neutajljiva in neoporičljiva istina!

Sicer pa je treba samo pogledati nazaj v zloglasno dobo PP režima. Ta režim, ki je imel s kratkim presledkom treh mesecev malodane eno leto časa, da za državo kaj pozitivnega naredi, jo je samo rušil in rušil. Sicer se pa more smatrati kot nekako poostreno nadaljevanje prejšnjih radikalno-demokratskih in samo-radikalnih režimov, je torej imel za seboj vso kontinuiteto razvoja od leta 1921. dalje! Ničesar mu ni stalo na poti, da ne bi izvršil tega, o čemer »Jutro« pravi danes, da bi, če bi — samostojni demokrati danes bili na vladi. Zakaj pa niste vsega tega naredili, ko ste s Pašićem držali za vajeti države? Saj je bila tej gospodi vsa oblast na razpolago od najnižjega uradnega službe do velikih županov. Organizirale so se jugofašistične čete, ki so strahovale mirno prebivalstvo in se ovekovečile z nekaj krvavimi dejanji. Nasprotniki SDS so bili batinani, zaprti po ječah ali pa na vse načine šikanirani. Bila je prava pravcata diktatura, PP bi bil lahko naredil kar bi hotel, pa ni čisto nič! Davčna reforma, o kateri »Jutro« zdaj toliko ve pisati, se ni izvršila, marveč so se davčne dajatve le povišale; nikoli se ni davčni vijak v Sloveniji toliko privijal kakor pod PP režimom. S PP režimom so se gospodarske prilike v državi katastrofalno poslabšale in od takrat gredo pridobitni sloji rakovo pot. Delavstvo se je ravno pod »narodnim blokom« najbolj krvavo stiskalo in socialna zakonodaja se je tako poslabšala, da vidimo posledice v vsej strahoti danes. Državna uprava se ni zboljšala, ampak do dna izkvarila; nemoteno in nekaznovano se je šopirila korupcija in zašla v vse panoge. Partizanstvo je zacarovalo v vsej nagoti; le pristaš vladajočih strank je veljal za polnopravnega državljan, ostale so proglasili za protidržavne elemente in jih preganjali, mučili ter spravljali ob kruh, dočim so pristaši, klečeplazci in neznačajnejši avanzirali ter uživali vse dobro; ta princip, ki ga je uveljavila v prvi vrsti SDS, je največ pospešil korupcijo! Nobenih koristnih zakonov ni sklenil ta režim, ampak produciral samo polovičarsko, neugodno in partizansko delo; niti na polju pravice, kjer se najbolj bahajo, samostojni demokraciji niso ničesar ustvarili, ampak so se izdajale zgolj brezglave naredbe, ki so naše šolstvo čedalje bolj nivelirale na nižji nivo. Čisto nič nimajo ti ljudje pametnega in koristnega pokazati, samo državo so očitirali

Shod Ljube Davidoviča v Osijeku.

Na praznik je imel Ljuba Davidović velik shod v Osijeku ob mnogobrojni udeležbi občinstva. Zboru je predsedoval Ivan Ribar. Glavni govornik Ljuba Davidović je govoril o krizah in njihovih vzrokih ter odločno zanikal vsako pogajanje s sedanjo vlado. Za tem je govoril o vzrokih politične nestalnosti, ki je privedla do tega, da imamo od osvobodjenja že 22. vladol! Strujarstvo je v vladi, strujarstvo je v radikalni stranki. S Pašićem bi morda sodeloval samo Pribečević. S Pribečevićem se je razšel radi vprašanja, ali hočemo skupno urediti državo, ali naj jo urejujejo samo Srbi. Karakteristika PP vlade je bilo nasilje in korupcija. Danes je taka kombinacija izključena. Jovanović zameri, ker je preveč polovičarski in neodločen. Uzunović sedi med dvema stoloma. Davidović govori za svobodne volitve, ki bi vrnila parlamentu avtoriteto in delazmožnost.

V znamenju enakopravnosti.

Hrvati v Starem in Novem Kaštelu v Dalmaciji so hoteli osnovati hrvatske Čitalnice. Na vloženo prošnjo in pravila je veliki župan v Splitu odločil: Rešujoč vašo prošnjo za ustanovitev društva »Hrvatska Čitalnica Tomislav« v Kastelu, je veliki župan splitske županije odločil, da se ne dovoli ustanovitev tega društva iz razlogov javnega miru in reda. Dopustno je pritožiti se v 60 dneh na ministrstvo za notranje zadeve.

Finančni minister potuje v Solun.

Finančni minister dr. Perić potuje te dni v Solun radi inspiciranja naše zone, kjer se bo verjetno sestal s predstavniki grške vlade radi končne ureditve tega vprašanja. Koncem junija potuje dr. Perić v Sarajevo na konferenco pridobitnih krogov.

Konec nevtralnosti Belgije.

Bruselj, 3. junija (Izv.) Vandervelde je predložil komori pogodbo o ukinitvi belgijske nevtralnosti t. j. pogodbo iz l. 1839. V tej zgodovinski listi so se Belgija, Francija, Anglija in Holandija pogodile, da ukinejo def. pogodbe iz l. 1839 in da priznavajo konec belgijske nevtralnosti in pa posebnega statuta antverpskega pristanišča. Nemčija, Avstrija in Mažarska se bodo kot udeležnice stare nevtralnosti povabile, da pristopijo k novi pogodbi, isto tako tudi Rusija, vendar ta poziv ne bo pomenil nikakega političnega priznanja sovjetske vlade.

V motivaciji je rečeno, da formalna ukinitve belgijske nevtralnosti in jamstvenih pogodb sicer ni bila več brezpogojno potrebna, ker se je ta ukinitve priznala z versajsko mirovno pogodbo in pri raznih drugih prilikah, vendar je bilo umestno in tudi želja, da se ta akt na slovesen način izvrši.

Pred rešitvijo rudarske krize na Angleškem.

London, 4. junija. (Izv.) Rudniški podjetniki so poslali predsedniku rudarskih organizacij Shmithu, ki se mudi na mednarodni rudarski konferenci, pismo, v katerem se izražajo pripravljenost, da se zopet prične delo v rudnikih. Tajnik Cook se je odpeljal z rakoplovom v Bruselj, da stopi v razgovore s Smithom. Porak rudniških podjetnikov daje upanje, da se bo rudarska kriza v kratkem rešila.

London, 3. junija. (Izv.) Spodnja zbornica je danes s 249 proti 100 glasovom podaljšala veljavo izrednih odredb, izdanih povodom rudarske stavke.

Bruselj, 4. junija (Izv.) Predsednik mednarodne rudarske zveze je sklical konferenco, na kateri so sprejeli sklepe, ki onemogočajo dovoz premoga na Angleško, dokler bo trajala rudarska stavka. Za slučaj, da se stavka ne konča, bo sklicana 23. jun. zopetna konferenca. Na konferenci so izvedeli tudi vest, da so rudniški podjetniki pripravljeni da se zopet začne delo v rudnikih na podlagi dosedanjih plač in 8 urnega delavnika.

London, 3. junija. (Izv.) Po najnovejših podatkih znaša število brezposelnih danes okroglo 1.500.000. Pred izbruhom generalnega štrajka ni doseglo to število niti milijon. V toliko je torej štrajk poslabšal socialne razmere. Glavni vzrok, da vlada zdaj še večja brezposelnost, je pač ta, da je vsled pomanjkanja premoga mnogo industrij moralo ustaviti delo.

London, 4. junija. (Izv.) Lloyd George dementira vesti, da bi nameraval prestopiti v Delavsko stranko.

na rob propada, tako da so se ustrašili celo njihovi zavezniki!

Režim »narodnega bloka« ostane v naši zgodovini zapisan kot največja sramota in poguba. Sicer izgleda v naši državi zelo zelo žalostno, ampak vsaj toliko so se zboljšale razmere in javna morala, da je povratek tega sramotnega norega režima popolnoma izključen.

Miroljubnost Amerike.

Poročali smo že o govoru, ki ga je imel predsednik Zedinjenih držav Coolidge v Arlingtonu, v katerem je pozval Evropo na razorožitve. Med drugim je Coolidge tudi rekel: Mi Amerikanci se nismo nikdar vojskovali v prid kake dedščine, kake dinastije ali kake vladarske hiše. Radi tega pa še ne smemo misliti, da smo zato kaj boljši od drugih narodov, ampak bili smo le srečnejši od drugih. Mi smo prišli v poznejši dobi na oder, tako da je naša dežela takoj pri začetku dosegla civilizacijo, ki so si jo druge dežele osvojile le kot sad dolgih in bolečnih bojev. Vedno moramo imeti na umu, da smo radi našega ugodnejšega položaja tudi obremenjeni z večjimi dolžnostmi. Morda nobena dežela na zemlji nima nositi večje odgovornosti kakor Amerika. Vsakdo ve, da ne hlepimo po novih pridobitvah na zemlji, naša pota so pota miru. Mi se ne maramo posluževati grožnje s silo kot sredstva naše mednarodne politike, zato da vzdržimo naš svetski položaj. Sila kot sredstvo politike je doživela popoln neuspeh. Mi smo pokazali svojo dobro voljo, da se združimo z drugimi narodi v praktičnem načrtu in da podpiramo mednarodno pravico v svetskem razsodišču. To ima biti forum, na katerega se bodo mogle obračati vse stranke s polno zavestjo, da s tem nič ne trpi njihova čast in da je samo tam mogoča nepristranska rešitev spornega vprašanja.

Kitajsko-angleški spopad v Ženevi.

Ženeva, 3. junija. (Izv.) V takozvani opijski komisiji sveta Društva narodov je prišlo na včerajšnji seji do burnih prizorov. Angleški delegat je obdolžil kitajsko vlado tihotapstva z opijem. To je kitajskega delegata tako razburilo, da je začel vpiti na Angleža z jako krepkimi izrazi, češ: Anglija je tista, ki zastruplja ves svet z morfijem in kokainom, pa da se le hoče vse svetovne trgovine polastiti, dočim se tu pod krinko človekoljubnosti zavzema za zaščito človeštva pred opijskim zlom. — Zagotavljam, da je sovražstvo proti Angležem na Kitajskem z vsakim dnem večje in da ne velja za dobrega Kitajca, kdor je prijazen Angležem. Angleški delegat ni na vse to črhnil besedice. Slednjič je predsednik, Francoz Bourgeois, naredil mučni situaciji konec s tem, da je odredil čajni odmor. Pri kitajskem čaju so se nato razburjeni duhovi spet pomirili.

Ženeva, 4. junija. (Izv.) Stvar, ki se je dogodila na včerajšnji seji azijskega odbora, še ni poravnana. V krogih delegatov računajo z možnostjo, da bi utegnil imeti ta dogodek tudi diplomatske posledice. Na današnjo sejo kitajski delegat Čas-Hsing-Cu ni prišel, zastopal ga je njegov namestnik. Značilno je, da je rekel Čas-Hsing-Cu v svojem ostrem govoru tudi to, da bo Kitajska kmalu razdrila vse mednarodne pogodbe — naj pride potem, kar hoče.

EKSPOZE ITAL. FIN. MINISTRA.

Rim, 4. jun. (Izv.) Finančni minister je imel danes v zbornici daljši ekspozé o finančnem položaju Italije. Povedal je, da znaša prebitek koncem aprila 688 milijonov lir, kar se je doseglo radi natančne kontrole in dobre finančne politike.

MESTO ASTRAHAN POPLAVLJENO.

Moskva, 4. junija. (Izv.) Mesto Astrahan je vsled narasle vode poplavljen. Voda je vse nasepi, ki so bili napravljeni za obrambo, podrla.

PPOTIFAŠISTOVSKO GIBANJE NA ČESKEM.

Plzen, 4. junija. (Izv.) Po nekem protifašistovskem zborovanju je skušalo nad 200 komunistov vdreti na nacionalistično zborovanje. Napadli so tudi policijo z železnimi drogovi. Komunistični poslanec Dedič je bil pri spopadu ranjen in ga je policija morala braniti. Policija je aretirala 6 oseb.

FAŠISTOVSKI ŠKANDAL V NEW-YORKU.

Newyork, 4. junija. (Izv.) V paradi, ki se je vršila tu na spominski dan, je korakala tudi četa 200 italijanskih fašistov v črnih srajcah. Antifašistovska množica pa je hotela preprečiti njihovo udeležbo in jih je sprejela z žvižganjem in klici »Dol Mussolini!« Navsezadnje je morala nastopiti policija, ki je demonstrante razgнала z gumovkami.

DROBNE VESTI.

Essen, 4. jun. (Izv.) Glasilo rudarjev poziva delavce, da zabranijo vsak izvoz nemškega premoga Angliji.

Pariz, 4. jun. (Izv.) »Oeuvre« prinaša odlomek iz govora dr. Sepla v Parizu, kjer obravnava bivši kancler vprašanje narodnih manjšin.

Pariz, 4. jun. (Izv.) Ruski poslanik Rakovski se poda v kratkem s člani delegacije za ureditev rusko-francoskih dolgov v Moskvo.

Montevideo, 4. junija. (Izv.) Pred vrata ameriškega poslanstva je bila nastavljena bomba, katera pa ni eksplodirala.

London, 4. junija. (Izv.) Iz Angore poročajo, da so dogovori radi Mosula končani in bo pogodba v kratkem podpisana.

Pariz, 4. junija. (Izv.) Senat je po utemeljitvah predsednika Brianda sprejel lokarnsko pogodbo s 272 proti 6 glasovom.

Beleške

△ »Kmetški list« od 2. junija popolnoma resnici neodgovarjajoče poroča o prvi seji odbora za pretres davčnega zakona. Vsi člani odbora lahko pričajo, da ni Pavle Radić stavil nobenega predloga, da ni nikdo proti govoril, da ni bilo nobenega glasovanja. Resnica je, da hočejo »Radičevci« spraviti pod stroho davčni zakon, ki bo davčna bremena v Sloveniji še povečal. Mogoče, čeprav dvomimo, bodo davčna bremena na Hrvaškem nekoliko nižja. Nepobitna resnica pa je, kakor govorje radikali, njihovi zavezniki, da ne bodo pod nobenim pogojem dopustili, da bi se predloženi zakonski načrt sprejel. Spreobrnite misljenje zaveznikov, ako hočete imeti odoben zakon! Za to dejstvo popolnoma neodgovarjajoče pisavo »Kmetškega lista« delamo odgovornega g. ministra Ivana Puclja, ker so pisca izdali poslanci iz Radičevega kluba. Z njim naj obračuna stranka.

△ Povsod samo polom — tako namreč pišemo mi o g. Radiću (Janeza Puclja menda ni treba še posebej imenovati!) — piše Kmetški list in pravi: »Srečni ljudje« ki lahko prenašajo take esesarske čenčarije. Odslej bomo pisali pa takole: Kapitulariti pred Pašićem in zatajiti socializem, federalizem in republikanstvo — zmagal! Zrtvovati strankin program — zmagal! Popustiti v vseh malih in velikih državnopravnih zahtevah — zmagal! Sprejeti najreakcionarnejše zakone — zmagal! Sprejeti Netunske konvencije — zmagal! Zapustiti strankino stališče v vprašanju korupcije — zmagal! Zrtvovati vodjo in podvodjo stranke — zmagal! Doseči in glasovati za 13 milijardni proračun — zmagal! In iti v ekskluzivni volji naroda, da pišeš božični koledar — zmagal! Ampak vprašanje je, kje dobiti — razen morda pri »Kmetškem listu« ljudi, ki bi mogli prenašati te — v pravem pomenu besede! — čenčarije!

△ Kaj je z Ljubljano? »Kmetški list« se norčuje, »da »Slovenec« želi in sicer prav od srca želi, da bi se radičevci, to je minister Puclj zavzel za izpremembo na ljubljanskem magistratu.« Ali je SKS že tako padla v svojih političnih pojmih, da niti želje, da vladna stranka odpravi nezakonitost na ljubljanskem magistratu, ne more več prenesti?

△ Res — predaleč je šel dr. Korošec, pravi »Kmetški list«, ko je na shodu dejal, da sme govoriti v imenu celega slovenskega naroda in so mu navzoči — pristaši vseh strank! — s frenetičnim navdušenjem odgovorili: »Smetel! Živio dr. Korošec!« Po tem dogodku in z ozirom na močnost stranke je — po »Kmetškem listu« — za vsakega jasno, da je šel dr. Korošec predaleč. Legitimacija, da govori v imenu slovenskega naroda, ima namreč samo Janez Puclj, za njim pa kvečjemu še vitez Zagorski iz Maribora.

△ Kaj je korupcija? To sedaj najbolj pereče vprašanje zavija in definira »Kmet. list«, da je korupcija to, če prideditej kakšnega shoda povabijo po končanem shodu navzoče časnikiarje na imenitno kosilo, češ, z dobrim kosilom in dobrim vinom se hoče vplivati na časnikiarje, da bi o shodu ugodno (podčrtal »K. l.«) poročali. — Odgovor na ta ordinarni napad prepuščamo časnikiarjem-poročevalcem nedeljskega ljubljanskega shoda, vprašamo pa »Kmetški list«, ali so gospodje od SKS tudi hoteli vplivati na časnikiarje, ki so bili navzoči na Radičevem banketu, da pišejo ugodno o njih?

△ Samostojna kmetška stranka ni agitirala proti ljubljanskemu protikorupcijskemu shodu — trdi »Kmetški list«. Ugotavljamo še enkrat: »Jutarnji list« — radičevce — je dvakrat prinesel poročilo, da je namen potovanja Janeza Puclja v Slovenijo, da z vsemi sredstvi prepreči ta shod. In drugič: Pred »Unionom« so pristaši SKS delili med navzoče letake proti dr. Korošcu, podpisani od načelnstva slovenske kmetške stranke, izdane od konzorcija »Kmetškega lista«, kjer demagoško odvrča ljudi od shoda, češ, da hoče s tem shodom SLS v Ljubljani igrati svoje omajane strankarske pozicije. Kaj hočete še več? Kdo govori neresnico? Ali mislite, da se je tudi slovenski narod že privadil na neprestane radičevske demente? Postavili ste se v vrsto nasprotnikov protikorupcijskega gibanja in morda — verjetnost! je zelo mala! — vas to zdaj peče.

DRŽAVNOŽELEZNIŠKI PRAVILNIKI.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Dopoldne se je vršila seja ekonomsko-finančnega odbora ministrov. Odbor je po daljši debati sprejel s malenkostnimi stilističnimi popravki pravilnik o uporabi bonov na državnih železnicah. V glavnem je manipulacijski pravilnik za železniške uradnike pri prevozu blaga izdelan po vzoru najnovejših francoskih in nemških pravilnikov.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Nocoj ob 7 so prispeli v Belgrad francoski gostje, katere je belgrajsko prebivalstvo na kolodvoru navdušeno sprejelo.

+ Nedolžne žrtve. Britansko vojno ministrstvo poroča, da je izvršilo lani 8138 eksperimentov s strupenimi plini. Žrtve eksperimentov so kunci, mačke, podgane, morski prašički, miši, opice in konji. 447 živali je poginilo takoj, 1132 je bilo zastrupljenih in niso okrevale ter so jih zaklali, 345 je ostalo živih, ne da bi posebno trpele na zdravju.

Kaj se godi doma

Slovenski romarji na evharistični kongres v Chicago.

Sinoči je odpotovalo na evh. kongres v Chicago 28 slovenskih romarjev. Med njimi sta škofa dr. Jeglič in dr. Gnidovec, duhovniki: Bogovič, Kragl, Markež, dr. Opeka, Strajhar in Žužek, 9 moških laikov in 11 ženskih oseb.

Danes zgodaj jutraj imajo par ur postanka v Schwarzach-St. Veit, kjer bodo opravili duhovniški sv. maše. Jutri v Parizu, potem v Cherbourg in 9. junija ob 11. uri dop. se odpeljejo na angl. brzoparniku »Olimpic« proti New Yorku.

Želimo jim prav srečno potovanje, da bi zdravi in veseli pozdravili ameriške sorojake in da bi na veličastnem evh. kongresu častno zastopali verne Slovence!

Vprašanje arhivov naših mest.

Maribor, 4. junija.

Leta 1923. je bila sklenjena med našo državo in Avstrijo pogodba, po kateri bi se naj vrnil iz Arhivov v Gradcu in na Dunaju akti, ki so zgodovinske važnosti za naše jugoslovanske arhive. O izmenjavi državnih arhivov nam ni prav nič znanega. Ali je tozadevna komisija sestavljena ali ne, ne ve nihče. Pri sklepanju zgoraj omenjene pogodbe se je pozabilo na arhive naših avtonomnih mest. Za preiskavo mariborske zgodovine najstarejši in najbolj važni dokumenti so v graškem loaneumu. Mariborski magistrat je popolnoma pogorel leta 1532. Naslednje leto se je po spominu sestavila knjiga o svobostčinah in pravicah Maribora. Ta velevažen dokument je bil izročen v loaneum v Gradcu »zur Aufbewahrung« l. 1864. Leta 1878. je izročil baron Twickel loaneumu važne listine, tikajoče se pravic mariborskega gradu. V graškem arhivu so tudi akti o obleganju Maribora l. 1532. Po šestih letih od prevrata do danes bi se bilo moralo kaj ukreniti, da se zgoraj navedeni za Maribor tolikanj važni zgodovinski dokumenti vrnejo.

Isto pa velja tudi za druga spodnještajerska mesta. Marnberg je predal zgodovinsko važne listine v graški loaneum l. 1883, Brežice 1883, Ljutomer 1891, Slov. Bistrica 1891, Gornja Radgona 1892, Vojnik 1893, Ormož 1894, Slovenjgradec 1897 in Gornji grad 1870. Prav bi bilo, da bi se tudi vsa ta mesta, v kolikor morda že niso storila, prizadevala, pridobiti si v svojo last mestni arhiv, ki leži v tujini in s tem pripomogla, da se čim bolj ohranijo doma podatki domače zgodovine.

Okrajni zastop v Mariboru.

Okrajni zastop mariborski je imel dne 4. junija svojo redno sejo. Vlado komisar dr. Leskovar poroča, da je veliko županstvo odobrilo občinski proračun za vse občine. Najvišje doklade ima občina Gradišče pri Sv. Duhu in sicer 950 odstot. Nato se vrstijo občine Jesenica z 740 odstot., Lehen 700, Recenjaki 627, Gorica 680, Pohorje 500, Monje 480, Polička vas 470, Selnica ob Muri 460, Slatinski dol 553, Lučina 448, Dobrenje 414, Sv. Lovrenc 439, Sv. Miklavž 400, Smolnik 400, Vosek 400, Krkovski dol 380, Sv. Peter 381, Lobnica 370, Ranče 350, Zg. Hoče 350, Loka 350, Grušova 337, Slemen 330, po 300 odstotkov pa sledeče občine: Limbuš, Skoke, Zgornji Jakobinski dol in Sladki vrh. Druge občine imajo 40 do 300 odstot. Izjemo delajo občine Na Varni pri Pesnici, Bohova in Dolgoše, kjer tako vzorno gospodarijo naši možje, da nimajo prav nobenih občinskih doklad. Namesto umrlega živinorejskega župnega načelnika za župo Gornja Sv. Kungota Antona Dobaj se je na predlog občine Plavč izvolil g. Ivan Šerbinek, vzo-

ren nar. gospodar iz občine Vertiče. — Občini Loka pri Framu se odobri najetje posojila 10.000 dinarjev za zgradbo občinske ceste. — Za spomenik dr. Medvedu se dovoli 500 Din. — Nekaterim občinam se dovolijo podpore za občinske ceste. — Podnačelnika g. Robiča se pooblasti, da posreduje pri nakupu plemenskih bikov za posamezne proslilce.

Sodnijski odgovor na „Naš odgovor“.

Na sv. Katarine dan l. 1925. so neki gospodje napisali knjižico z naslovom »Naš odgovor Zadrugi zvezi v Ljubljani«. V tej brošuri se brani gotovi krogi pred okrožnico Zadrugi zveze z dne 16. oktobra, v kateri so bile pojasnjene nekatere, ne samo na celom izmišljene, ampak tudi zlobno nadahnjene misli o slovenskem zadrugištvu. Kako iz tre izvirne so bile razne vesti, priča n. pr. jasno pravda Gospodarske zveze proti »Slovenskemu narodu«, ki je končala z znano poravnavo v prid Gospodarski zvezi. »Našega odgovora« dotični gospodje niso podpisali, zato je nosil odgovornost za »obrambo« ravn. Blaznikove tiskarne g. Mihael Rožanc. Včeraj je bila končana tiskovna pravda »Vzajemne posojilnice«, ki se je poleg drugih čutila prizadeto v »Našem odgovoru«. G. Mihael Rožanc je bil po novem tiskovnem zakonu obsojen na tri tedne zapora in na Din 5000 denarne globe.

V gori označeni brošurici je namreč napadena tudi Vzajemna posojilnica, češ, da ima veličanske vsote investirane v poslopja in da se »poznava« razmer (taki pač, kot so pisali to brošurico) boje za »Vzajemno posojilnico«. Vzajemna posojilnica je smatrala ta stavek za takega, ki bi mogel škodovati njenemu dobremu imenu in pridobitnemu kreditu in je bila mnenja, da je pisec, odnosno tiskar zagrešil kleveto v smislu čl. 42. tiskovnega zakona. Obtožnica navaja, da je iz vsebine te brošure razvidno, da gre za polemično publikacijo Revizijske zveze v Ljubljani. V tej je od četrte do sedme strani ponatisnjeno neko pismo, ki ga je pisal Revizijski zvezi v Ljubljani župnik Anton Oblak iz St. Lovrenca na Dolenjskem. V tem pismu se nahaja zgoraj navedena trditev, ki se kvalificira v obtožnici kot kleveta. Ker pisec te brošure ni znan, odgovarja za to kleveto, zagrešeno v javni listini, tiskarna, odnosno odgovorni vodja te tiskarne, ki je to brošuro natisnila.

Prva obravnava je bila preložena, da morejo izvedenci po štadiju bilanc Vzajemne posojilnice izjaviti, če bi bilo mogoče iz bilanc posneti tako stanje zavoda, da bi bil ta očitek upravičen. Pri večeršnjih obravnavi, ki je trajala od poldne skoro do 3. popoldne, sta bila zaslišana kot izvedenca knjigovodja Ljubljanske kreditne banke Jožef Andrej in družabnik lesne družbe »Ilirijac« Franc Škerlep. Oba sta izjavila, da ne moreta iz bilanc sklepati na kakršnokoli slabo stanje zavoda. Zastopnik Vzajemne posojilnice dr. Breje je nato v daljšem govoru ugotavljal, da mora vsak zavod in tudi Vzajemna posojilnica braniti svoje dobro ime in varovati svoje člane pred vsako škodo. Zlasti je odločno obsodil, da poskušajo neki neodgovorni elementi začenjati boj proti gospodarskim zavodom, kar bi moglo imeti, brez ozira na to, da je tak boj krivičen, za vse narodno gospodarstvo silno žalostno posledico nezaupanja. Slovenci smo bili hvala Bogu še zadosti obvarovani pred velikimi tozadevnimi gospodarskimi katastrofami. Edino Glavna posojilnica je še vsem v spominu. Zato je treba takim gonjam odločno napraviti konec. — Zagovornik g. Rožanca dr. Tuma je skušal ugotoviti, da so gori navedene besede čisto nedolžne in da so napisane le mimogrede.

— Dr. Breje mu je nakratko in odločno odgovoril, da sloni brošura tudi sicer na napačnih predpostavah in da se bodo znali tudi drugi zavodi prav tako braniti, kakor Vzajemna posojilnica.

Po dolgem posvetovanju je objavil senatni predsednik višji sodni svetnik Mladič sodbo, s katero je bil obsojen obtoženi Rožanc, da je kriv, ker je priobčil javnosti nekaj, kar bi moglo škodovati zavodu. Obsojen je bil po čl. 52. tiskovnega zakona, kakor že omenjeno, na tri tedne zapora in na 5000 Din denarne globe. Plačati mora seveda tudi vse stroške.

Dogodki zadnjih dni v Prekmurju.

Največ pozornosti vzbujajo gibanje, ki se je začelo v drugi polovici preteklega meseca — ustanovitve in nastop nove prekmurske stranke. Glas o tem dogodku je šel preko meja Prekmurja. »Jutro« v svojem optimizmu na eni strani ter črnogledstvu na drugi strani vidi v njem propad klerikalizma — ker ga vodijo prekmurski duhovniki. Ako se radi propada morda žalosti, mu v tolažilo zagotavljamo, da še ni take sile, ako pa ga navdaja veselje, mu na žalost moramo povedati, da bo čakal precej dolgo — ako se seveda sploh da govoriti o razpadanju v klerikalizmu.

Za Prekmurje je novo gibanje precejšnjega pomena, ker da izpričevalo politične zrelosti nekaterih naših »poklicanih« voditeljev. O posledicah gibanja seveda še sedaj ne moremo govoriti, a da ne bodo lahke, kakor jih narodu slikajo voditelji, je seveda gotovo.

Z novim gibanjem so v zvezi nekateri drugi dogodki. Prekmurje je naenkrat dobilo dva nova politična lista: »Néplac« za madjarske — in »Naše novine« za slovenske pristaje nove stranke. Na ta način je Prekmurje prišlo do petih političnih tednikov. Ako bi sklepali po številu listov, bi morali prisoditi Prekmurju z ozirom na živahnost političnega gibanja prvenstvo, kajti gotovo ni pokrajine s 100 tisoč prebivalci, ki bi imela 5 političnih glasil! Dva slovenska (prekmurski dialekt), dva madjarska in en slovensko-madjarski; z ozirom na politično orientacijo pa dve glasili SLS, dve glasili nove prekmurske stranke, eno pa osebno glasilo g. Kührja.

Z ozirom na časopisje moramo neko stvar še posebej naglasiti. Pri madjarskem listu »Néplac« se je vršila izprememba. Urednik g. Holcsek je uredništvo odložil in list bo od sedaj naprej zastopal stališče, kakor bi ga bil moral zavzeti po želji izdajatelja že od začetka; postal je nosilec idej SLS, in ima namen pridobivati za njo pristaje med madjarskim delom prekmurskega prebivalstva.

Začelo se je živahno gibanje in začenja se boj. Kak bo potek in konec, bomo videli.

Prekmurec.

Zločin ali samomor?

V Cirkušah, v loški dolini pri Kamniku so dne 30. maja t. l. našli na travniku truplo Franca Čavlija, 22 let starega edina posestnika iz Cirkuš. Truplo je ležalo vznak s prestreljenimi prsi. Hlače so bile vse oškropljene s krvjo. Na levi strani prs je bila srnjaka preluknjana za obseg dinarskega noveca in proti hrbtu močno oškropljena in preprijana s krvjo. Na lice mesta došla komisija iz Kamnika je ugotovila, da je smrt nastopila vsled strela, oddanega iz neposredne bližine. Kroglja je zadela na levi strani prs v sree, ranila pljuča, jetra in vranico in izstopila na desni strani hrbta malo od hrbtenice. Smrt je nastopila takoj vsled otrpnjenja srca. Da je bil strel oddan iz neposredne bližine je razvidno iz tega, ker so bila prsa opaljena in so bili vsi prizadeti organi raztrgani v precejšnjem obsegu. Iz vsega se da sklepati, da je Čavli ali izvršil samomor, ali pa je bil ustreljen iz neposredne bližine. V bližini trupla je ob plotu visela stara zarjavela vojaška puška s izstreljeno patrono. Navedenega dne ob pol 4. uri jutraj so čuli prebivalci v bližini strel, za katerega pa se nikdo ni zmenil. Oblasti pridno preiskujejo, ali

je izvršil rajni samomor, ali pa ga je kdo usmrtil. O uspehu preiskave bomo poročali.

Justifikacija v Varaždinu

Naš poročevalec nam poroča iz Varaždina: Dne 2. t. m. je bil na dvorišču tukajšnje kaznilnice obešen Anton Gradiček, doma iz Bikovca, občine Maruševac. Obsojeni je lani 27. decembra umoril Adolfa Lampla, upravitelja sekvestra Pongračevega posestva v Maruševcu. Umor je izvršil iz maščevanja, ker je upravitelj odpustil iz službe njegovega očeta. Soudeleženec pri umoru je bil Miho Škarik iz Biljevca. Ta ni bil obsojen na smrt, ker mu je manjkalo tri tedne do polnoletnosti, obsodili so ga na 15 let težke ječe, katero kaznen je stol sedmoroce znižal na 10 let, ker je svoj zločin odkrito priznal. Anton Gradiček, star 21 let, pa je moral svoj zločin plačati z življenjem. Na smrt se je dobro pripravil. Obžaloval je svoj greh, opravil sveto spoved in je prejel sv. popotnico. Pred izvršenjem obsodbe ga je še obiskal njegov oče. Kratko je bilo slovo. Zbogom sinko, mu reče oče, in ga potrjim in žalostnim srcem zapusti. Duhovno pomoč je obsojencu podelil tukajšnji kapucinski gvardijan o. Angel Sotter, ki ga je spremljal na njegovi žalostni poti. Gradiček se je po prejemu sv. zakramentov popolnoma udal v voljo božjo. Justifikacija je izvršil znani krvnik Mausner. To je bila v dveh letih četrta usmrteitev, ki se je izvršila v Varaždinu. Prisostvoval je temu žalostnemu činu sodni dvor in malo občinstva. Dal Bog, da bi bil ta slučaj zadnji.

Smrt na grmadi.

Blagajnik 35. pešpolka v Zagrebu, administrativni poročnik Čeda Knežević, je poneveril in zapravil 350.000 Din državnega denarja, vsled česar so ga te dni zaprli. Njegova 30 letna žena Vidosava Knežević je nato polila velik kup slame s petrolejem, legla nanjo in jo zažgala. Ko so jo našli, je bilo njeno truplo popolnoma zgorelo.

Samomorilske manija.

V Braslovčah se je v ponedeljek dopoldne ustrelil veleposestnik Hugo Bien. Pognal si je eno kroglo v vrat in drugo v prsa. Še pred enim letom je poskušal samomor s tem, da se je obesil, pa so ga pravočasno rešili. Vzrok samomora so baje gospodarske težave.

Pred praznikom v sredo se je ustrelil v Zagrebu Vladimir Matković, sin dr. Matkoviča. Bil je zaročen in se je hotel čimprej poročiti. Ko je zahteval od očeta denar da si otvori lastni fotografski atelier, mu je — tako poročajo zagrebški listi — oče to odbil in odsvetoval tudi nevesto. Vladimir si je radi tega pognal kroglo v glavo in bil na mestu mrtev.

Istotam je izvršil samomor vojni invalid Josip Fabjančič z Tuhlja v Hrvatskem Zagorju. Blizu Mirogoja je izpil steklenico strupa. Žena nesrečnega je izjavila, da njenega moža ni bilo že tri tedne domov. Vzrok: beda in živčna bolezen.

Zverinski mož.

V Zagrebu je na praznik Dragutin Papez navadil na svojo ženo z nožem ter ji zadal več smrtnih udarcev po celem telesu. Žena je ranam podlegla. Dragutin je pobegnil, a ga je policija kmalu iztaknila. Dejanje, pravi, da je izvršil iz ljubosumnosti.

Požar v Selnici ob Dravi.

V sredo po noči okrog pol druge ure je nastal ogenj pri posestniku Martinu Mačku v občini Jančev Vrh pri Selnici. Gorelo je gospodarsko poslopje Ogenj so kmalu opazili in na lice mesta sta istočasno prispeli požarni brambi iz Maribora in Selnice. Čez nekaj časa sta prišli še požarni brambi iz Ruš in ruske tovarne vžigalic. tako, da je bil ogenj hitro pogasjen. Posestnik trpi občutno škodo.

„Naš čolnič“.

Mesečnik goriške »Prosvetne zveze«.

Na morji nevihta razsaja,
Mal čolnič odnaša od kraja —
Valovje se dviga, hrumljo viharji,
A vstavljajo krepko se vrli veslarji

Brodarjem pomoči nesimo,
Naš čolnič pogube otmimo!
S. Gregorčič.

Goriška »Prosvetna zveza«, o katere vzorni organizaciji in delu sem poročal svojedobno na tem mestu v recenziji Jadranskega almanaha in goriškega Mohorjevega kalendarja, izdaja že četrto leto svoj vestnik »Naš čolnič«. Paralelno z razvojem in razmahom »Zveze« raste tudi »Čolnič« od leta do leta in je danes že nekaj družinski list, ki prinaša ne samo društvenikom, no slednjemu vzgojnega in zabavnega čtiva s slikami in originalnimi ilustracijami.

Ker menim, da je »Naš čolnič« v Sloveniji še premalo znan, in sem prepričan, da bi si ga omislila ne samo društva, temveč tudi posamezniki, kotečbi dobiti vpogled v kulturno gibanje, naših goriških bratov, pogledimo letošnji letnik!

Program?

V dr. J. Kraljevem uvodniku »Zornica« berem:

»Jutranja pesem Bogu se dviga iz krščanskega srca — On je naša moč in zmaga, on je studenec, ki naj poji naše duše, da ne omagaajo nikoli, da bodo močne v delu in žrtvile«

»Iz globočin naših src pa se dviga tudi jutranji pozdrav domovini: hvaležen pozdrav njim, ki so delali za nas in že spe v grobovih, boder in radosten pozdrav rodu, ki živi pošteno in slovensko in hoče ohraniti ljubo slovensko govorico.«

»In zadnji, krepki in tovariški pozdrav velja tebi, veliko občestvo slovenske krščanske mladine! Iz megle in viharjev, iz ognja in preganjanj naj se vedno znova, vedno krepkeje, jasno in mogočno razlega naša jutranja budnica:

Otroci božji — vitezi domovine — hlapci nikomur!«

Odgovarjajoče tem programatičnim besedam je urejen letošnji letnik. Slednja številka ima pet zaglavij. V prvem beremo aktualne uvodnike (»Zornica«, »Preizkušnja«, »Iz zemlje in solnce« ali pesmi), nato P. Kellerjeve vzgojnozabavne sestavke »O mojem dedcu«, »Izpraševanje vesti«, »Moj konj in jaz« in »Pet mest v gozdu«. Grušenjka, ki ga poznamo tudi iz »Mladike«, riše v prozni besedi kraški svet in njegove prilike (»Najmočnejša veriga«, »Magnatov prestol«, »Zalitev«). Dr. J. Ličen je napisal k novemu prazniku Kristus kralja apološko, prof. I. Dolenc nas pelje med »Narod ob Savi in Drini«, V. Bele priobčuje kratke dramatizacije, proze in pesmi, ki pridejo zlasti malim odrom prav. Tako uprizarijo lahko Meškovo »Ciganko«, Gregorčičovo »Prisilno poroko«, »Svarilo«, »Vasovalce«, »Kitice«, »Na senjunc« in druge. Rado Bednarik nas v »Spominih« se-

znanja z goriškimi kulturnimi delavci. Kako je s prosvetnimi društvi in delom drugod, zlasti v Nemčiji, nam govore članki. »Zibelka katoliških prosvetnih društev«, »Velika ustanova« (Kolpingovo delo), »Zgledi vlečajo« (o Ljudski zvezi v München-Gladbachu). Vmes so pa še drugi članki, namenjeni društvenemu življenju, kakor tudi leposlovje v pesmi in prozi.

Pod zaglavjem »Dekliška greda« priobčuje urednik kratke črtice iz deklškega življenja, ki jih piše Lojze Belokranjski. Tretjo rubriko »Naš dijak« polnijo študentje in njihovi prijatelji tudi večinoma z leposlovjem. Beta nam je »Iz albuma« pokazal študenta Domna in Pastuškina na njihovi zanimivi počitniški poti, ki ju je privela na Most, kjer jima je urednik »Zore« I. Pregelj napisal lepo popotno, pok. župnik Fabijan pa S. Brunnerja na svoj originalni način — z levico. Zorko M. je prispeval črtice »To je moja solza« in »Marčne kosec, H. Hebat »Prebujenje«. Organizatorne članke in notice našega dijaka tam onkraj pa prinaša poseben dijaški list »Raste«.

V četrtem oddelku »Petje« pišeta Vinco Vodopivec in A. Sever članke iz glasbenega sveta, n. pr. »Zbirke slovenskih narodnih pesmi«, »O detonaciji navzgor«, »O padanju v pevske zborih«, »A. Foerster«, obenem dobijo tu pevski zbori razne migljaje in poročila o novih publikacijah.

Zelo točna in živahna je kronika Prosv. zveze pod zaglavjem »Naše delo«, ki prinaša poročila centrale, okrožij in posameznih dru-

štev. Slednjo številko zaključujejo Domnove Uganke.

List je prav lepo opremil Domen, ki je izdelal naslovno stran, uvodne vinjete in vinjete posameznim rubrikam. Posebej je še pokazal v »Sv. Jožefu« in »Šmarnični krajič«, da je zgrešil svoj poklic, ko je šel med ugankarje. Domen mi je kot slikar in kot Grušenjka ljubši in najrajši bi ga samo kot takega srečaval v »Čolnič« in drugod.

Zivo sliko dela, truda in pehanja, a tudi uspehov nam nudi »Naš čolnič«. Ob njem opravičeno vsklika uvodničar: »Naša zemlja je zacvetela: tu stoji prelepi in živi vinograd naroda: cvetoči, krepki, zdravi fantje in dečki zornih lic. Včasih zazebe človeka do srca, ko zasliši žalostno pesem: davki nas tarejo, kruha je malo, harmonika hrešči mrtvaško poskočnico mladini. Pa se razgledaš po trumah zavednih fantov in naših deklet in koj se ti otaja srce: Ni res, ni res! Mi nismo na smrt obsojeni! Pomlad je tu, bogato cvetje kipi iz zdravega slovenskega debla in z ganjenim srcem gledamo v bodoča leta...«

»Sami imamo preveč listov,« poreče kdo, »kaj nam mar »Naš čolnič«? Res je, a če že toliko žrtvuješ, ti ne bo težko odriniti še 13 lir kakih 26 Din, ki jih nakažeš upravi »Našega čolnič«, Gorica, Via Mameli 5. »Čolnič« bo redno vsak mesec priplaval k tebi in zavest, da si v živem kontaktu z brati tam onkraj, te bo bogato oškodovala za naročnino, ki si jo utrpel!

Dnevne novice

★ **Župnik Janez Sadar** †. Dne 3. t. m. ob tričetrti na 2. jutraj je v državni bolnici umrl g. Janez Sadar, župnik na Koprivniku v Bohinju. Na mrtvaškem odru leži v mrtvašnici državne bolnice. Danes, ob pol desetih bodo zaprli krsto in ga bodo ob dveh, po opravljenih obredih odpeljali na Koprivnik, kjer bo v ponedeljek ob 10 pogreb. O pokojniku bomo poročali po pogrebu več. Svetila mu večna luč!

★ **Slovenska nova maša v Waukeganu**, Ill. Dne 29. maja t. l. je bil v stolnici sv. Marije v Peoriji, Ill., v mašnika posvečen Slovenec Rev. John Sholar, naslednji dan pa je ob veliki udeležbi faranov pel novo sv. mašo v slovenski farni cerkvi Matere božje v Waukeganu. Novomašnik Rev. John Sholar je bil rojen v Rudnem pri Železnikih na Slovenskem. Prišel je v Ameriko s svojim stricem, Rev. Venceslavom Kholarjem, O.S.B., profesorjem v St. Bede College, Peru, Ill. Tam je tudi naš novomašnik dovršil klasične študije. Nato je bil sprejet v škofijo Duluth in je nadaljeval študije v St. Paul Seminary, St. Paul, Minn.

★ **Naš novi generalni konzul v Düsseldorfu**. »Naš Zvon« poroča, da je v Düsseldorfu nastopil službo naš novi konzul doktor Aleksander Bodi. List pravi, da je novi konzul prijatelj Slovencev in da se zelo zanima za razmere naših delavcev v nemški industriji.

★ **Petar Katandrič** †. Minoli ponedeljek je umrl v Rimu 67 letni Petar Katandrič, tiskovni ataše tamkajšnjega našega poslatništva. Katandrič je bil izvrsten poznavalec italijanskega jezika ter je prevedel na italijanščino srbske narodne pesmi in »Gorski vijenac«, ki je pravkar v tisku.

★ **Konferenca pravoslavnih cerkva na gori Athos** odpovedana. Belgrajski listi poročajo, da je konferenca vseh pravoslavnih cerkva, ki bi se bila imela v kratkem vršiti na gori Athos, odložena na nedoločen čas.

★ **Iz učiteljske službe**. Vpokojeni so: Jakob Vreče in Friderik Šijanec, profesorja na gospodarski srednji šoli v Mariboru, in Miroslav Pučelik, šolski upravitelj v Lajtersbergu-Krčevini.

★ **Osebnost**. Vpokojen je Josip Kraševce, pisarniški ravnatelj pri okrožnem sodišču v Mariboru.

★ **IV. redni občni zbor Pokojninskega zavoda za nameštence v Ljubljani** se vrši v nedeljo 4. julija 1926 ob 9 dopoldne v Ljubljani v sejni dvorani mestnega magistrata. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva. 2. Poročilo revizorjev za preizkušnjo računskega zaključka za leto 1925. 3. Sklepanje o letnem poročilu načelstva, o njegovi odvezi in o uporabi prebitka. 4. Poročilo komisije za izdelavo novega zakona. 5. Dopolnilna volitev članov načelstva in njih namestnikov. 6. Sklepanje o pridobitvi in prodaji nepremičnin. 7. Dovoljenje letnih izdatkov iz podpornega sklada za siromašne nezaposlene člane. 8. Slučajnosti.

★ **Za rezervne častnike**. Gospod minister vojske in mornarice je z odločbo od 29. aprila 1926 ukinil svoječasno pojasnilo k čl. 286 zakona o ustroju vojske in mornarice 39.791 od 18. avgusta 1925, obenem pa odločil, da naj se v bodoče vsem rezervnim častnikom, kadar so na vežbi, izplačujejo dodatki, določeni v imenovanem čl. 286 t. j. dodatek za služitelja in drva. — Društvo rezervnih častnikov in bojnikov, pododbor Ljubljana.

★ **Strojne določbe za pravni študij**. Kralj je podpisal naredbo, s katero se postružajo določbe za študij in polaganje izpitov na pravni fakulteti v Beogradu. Predavali se bodo sledeči nauki: Zgodovina rimskega prava in sistem rimskega zasebnega prava, enciklopedija prava, zgodovina slovanskih prav, narodno gospodarstvo (teoretično in praktično), cerkveno pravo, civilno pravo, splošno drž. pravo in srbsko ustavno pravo, kazensko pravo, nauk o financah, statistika, stečajno pravo, trgovsko in menično pravo, administrativno pravo, kazenskosočno postopanje, sodna medicina, mednarodno javno in zasebno pravo, civilno-sodno postopanje, srbska zgodovina 19. stoletja in šerijatsko pravo. — Ustmeni izpiti se polagajo pred komisijo predmetnih profesorjev. Ocene se dajejo za vsak predmet K izpitu se pripuste samo slušatelji, ki nimajo nobene slabe ali ne več kot dve dobri oceni. V protivnem slučaju se mora cel ustmeni izpit ponoviti. Izpit se more ponoviti samo enkrat.

★ **»Ljubljanski Zvon«** v Zagrebu. Zagrebški listi poročajo obširno in simpatično o koncertu »Ljubljanskega zvonca« v sredo zvečer. Dvorana je bila polna. V imenu hrvatske pevske zveze je zbor pozdravil g. Matz.

★ **Cerkvenim predstojništvom**. Ker ni dobili nikjer urarja za izdelavo novih cerkvenih ur ali njih popravilo, se je na željo več gospodov odločil g. Marko Borušak, urar v Trbovljah, da bo začel zopet izdelovati cerkvene ure. Toliko na razna vprašanja za cerkvenim urarjem in dobe cerkvena predstojništva vsa tozadevna pojasnila, ako se obrnejo na g. Borušaka.

★ **Izlet društva »Pravnikac«**, ki je bil napovedan za to nedeljo, 6. junija na Tolsto, Celjsko kočo in v Celje, se zaradi slabega vremena ne bo vršil.

★ **Dve prazgodovinski najdbi**. Več posestnikov v Obsotlski dolini je začelo saditi hmelj, ki se prav dobro obnese in drago pro-

da. Letos sta napravila nove hmeljeve nasade posestnika Viktor Vreča in Avgustin Dobrave v župniji Sv. Miklavža na Polju. Kakor znano se morajo hmeljske sadike saditi precej globoko v zemljo. Pri vrtanju teh lukenj sta našla ta dva posestnika vsak na svoji njivi po eno kamenito sekiro brez ročaja. Kamna, iz kakršnega sta obe sekiri, ni nikjer v tistih krajih in je najdba iz prazgodovinskih časov. Ti dve sekiri sta prva najdba v Obsotlski dolini, ki svedoči, da so bili ti kraji obljubljeni že v prazgodovinski dobi. Mariborsko muzejsko društvo se bo zanimalo za ti zanimivi najdbi.

★ **Težko je obolel g. Franjo Thaler**, veleposesnik iz Št. Ilja v Slov. gorcih.

★ **Naznanilo o sprejemu v škofijsko dijaško semenišče v Mariboru za šolsko leto 1926/27**. V škofijsko dijaško semenišče v Mariboru se sprejmejo zdravi, dobro vzgojeni dijak, zakonski sinovi dobrih krščanskih staršev, ki so z odličnim ali vsaj dobrim uspehom dovršili kak gimnazijski razred ali napravili izpit za 1. gimnazijski razred in ki se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu stanu. Prošnje za sprejem se morajo vložiti najdalje do 31. julija potom pristojnih župnih uradov na škofijski ordinarijat v Mariboru. Prošnji naj se priloži krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, ubožni list in zdravniško izpričevalo. Višina letnih prispevkov se bo določila za vsakega gojenca posebej z ozirom na njegove premoženjske razmere in se bo v rešitvi prošnje naznanila. — Dečki, ki bodo delali izpit za sprejem na mariborski gimnazij ob koncu šolskega leta in ki mislijo prositi za sprejem, se naj po opravljenem izpitu v spremstvu svojih staršev, oziroma varuhov predstavijo semenišnemu ravnateljstvu. Isto naj storijo po možnosti dijaki višjih razredov gimnazije, ki nameravajo prihodnje šolsko leto prositi za sprejem v semenišče. — Ravnateljstvo.

★ **Iz železniške službe**. V območju ljubljanskega ravnateljstva državnih železnic so imenovani: V komercialni oddelku Josip Prime, dosedaj uradnik na ljubljanski postaji gl. kol.; v komercialni oddelku Fran Rožman, dosedaj postajni načelnik v Poljčanah; za postajnega načelnika v Poljčanah Ivan Vidovic, dosedaj postajnačelnik v Logatcu; v kurilnici v Mariboru Kor. kol. Franc Kačar, dosedaj uradnik na ljubljanskem železniškem ravnateljstvu; za postajnega načelnika v Dolnji Lendavi Anton Škrobar, dosedaj postajnačelnik v Moškanjcih; za postajnačelnika v Moškanjcih Franc Petek, dosedaj uradnik na postaji Ptuj; za prožnega nadzornika v Vučini sek. Maribor Kor. proga Peter Toplak, dosedaj v Ormožu; za prožnega nadzornika Kranj-Tržič Franc Bernik, doslej v Stični.

★ **Redukcije v zagrebškem Narodnem gledališču**. Upravitelj Narodnega gledališča v Zagrebu, Benešić, je te dni začel reducirati gledališko osebje. Odslovil je osem najmlajših članov drame, ki so izšli iz zagrebške igralske šole in ki jih je bil šele lani angažiral. Sedaj prideta na vrsto še opera in opereta in tudi orkester. Od vpokojenih igralcev niso več pozvani na nadaljnjo službovanje: Dragutin Freudenreich, Juraj Devič, Slavko Velic in Gjuro Prejac. — Odsušeni člani vložo na državni svet kolektivno pritožbo proti neutemeljeni redukciji.

★ **Zanimiva najdba v Gračcu**. Sredi minolega meseca je našel neki domačin v Gračcu v Dalmaciji na svojem vrtu zakopano ilovnato posodo, v kateri je bilo nad 60 kilogramov starega bakrenega denarja. Najdba je zelo zanimiva; ves denar je deloma staroitalski deloma pa kartaginski in numidski, star tedaj nad 2000 let. Denar je moral priti v Liko v 1. stoletju pred Kristusom in je bil gotovo namenjen, da se predela v nakit, kakor so ga tedaj nosili v teh krajih. Zanimivo je, da so bili odkrili podobno najdbo v Gračcu že pred 20 leti, le da je bil prvi »zaklad« še večji. Ti najdbi potrjuje, da je tekla po Liki že pred Rimljani važna trgovska cesta iz Italije na Balkan. Novci so bili gotovo zakopani ob isti priliki, a to je bilo najbrže za časa vpadla rimske vojske pod triumviratom Oktavianom. — Obe najdbi sta prešli v roke Narodnega muzeja v Zagrebu.

★ **Nesreča pri streljanju z mošnjarem**. V ljubljansko bolnico so pripeljali včeraj 35 letnega slugo trdke Globočnik in drug Janez Jarca. Ta je streljal na praznik na Preski pri Medvodah z mošnjarem. Pri polnjenju mošnjara se je predčasno vnel smodnik in strel mu je pihnil v obraz. Mož ima močne opekline po obrazu in po rokah, vendar pa bo okrevaj, samo na obrazu se mu bo dolgo poznalo.

★ **Iz delovanja poštne organizacije**. Na glavni skupščini Zveze poštne organizacije stá poročala o društvenem delovanju predsednik Jakše in tajnik Campa, na kar je dobil besedo blagajnik Martinšek. Iz njegovega poročila smo posneli, da je imela Zveza poštne organizacije v poslovnem letu 1925 naslednji denarni promet: Prenos gotovine iz leta 1924. 2598.20 Din, plačana članarina je znašala 15.257.50 Din, raznih prispevkov je bilo za 2020 Din, denarni promet v raznih denarnih zavodih je tvoril 12.390 Din. Izdatki so pa znašali v lanskem poslovnem letu 26.022.75 Din, torej so bili skupni prejemki 32.265.70

Din, tako, da je ostalo z 31. decembrom 1925 premoženja v gotovini 6.242.95 Din. Za opravilo društvenega lokala se je izdalo 4901 Din, torej je znašalo skupno premoženje Zveze ob koncu lanskega poslovnega leta 11.143.95 Din. Ob sklepu seje so se vršile volitve in so bili izvoljeni: za predsednika Joško Jakše, za prvega tajnika pa Anton Boh, za preglednika je bil izvoljen L. Kovačič ter Martin Ban, za namestnika pa Martin Bizjak.

★ **Slovensko ribarsko društvo** v Ljubljani odda nekaj tisoč komadov sulčjega zaroda. Interesenti naj sporoče naročila čimprej Okrajnemu ribarskemu odboru v Ljubljani.

★ **Nesreča**. Posestnica Ivana Kotolenko iz Selnice ob Dravi je padla po stopnicah lastnega doma tako hudo, da je dobila težke notranje poškodbe ter si prebila glavo. Prepeljali so jo v mariborsko bolnico.

★ **Pretep**. V Rogozi pri Mariboru je popivala družba mladih fantov. Iz nenanega vzroka so si skočili kmalu v lase, zablskal se je nož in težko ranjen se je zgrudil Karl Ekart, sin posestnika iz Rogoze. Dobil je globoko rano na levi rami. Mariborski reš. auto ga je prepeljal v bolnico.

★ **Slabo vreme tudi v Dalmaciji**. Sporočajo nam iz Dalmacije, da je tudi tamkaj zelo slabo in nestanovitno vreme. Kot nenavadno je letos dosti oluje in vetrov. Tako je dne 15. maja razsajala jugovina okoli otoka Korčule. Ko je frančiškanska motorna ladja vozila po kanalu izmed Korčule in poluotoka Pelješca je zagledal motorist P. Kazimir B. eno ladjico z jadrom v daljavi, čez nekaj minut pa ni bilo videti drugega kot črno točko na vzburkanih valovih. Motorna ladja pluje v smeri proti črni točki. Kmalu so se prepričali frančiškani, da je to tista ladja, katero pa je veter prevrnil. Človek se je krčevito držal ladje. Frančiškani so ga potegnili iz morja, ladjo privezali na motor in potem le s težavo odpulili proti najbližji luci pri mestu Korčuli. Ponesrečenec je bil mornariški vojak torpiljarke št. 1, ki je bila usidrana v imenovani luci.

★ **Delavec se je utopil**. Na savskem pristanišču v Belgradu je nekaj delal delavec Sava Vukobratović iz Grubišice. Pri delu mu je spodrsnilo, da je padel v vodo in se vtopil. Trupla niso našli.

★ **50letnica smrti bolgarskega pesnika**. Na praznik se je po celi Bolgariji proslavila 50letnica smrti pesnika Riste Boteva. Ob priliki odkritja spomenika v Sofiji je govoril tudi bolgarski kralj izražajoč zahvalo domovine velikemu pesniku.

★ **Odlikovanje**. Z redom sv. Save III. r. je odlikovan rudarski svetnik dr. Igor Cepulić v Splitu.

★ **Spominska plošča**. V Brodu se je sestavil odbor z nalogo, da postavi Matiju Mešiću, prvemu rektorju zagrebškega vseučilišča spominsko ploščo.

★ **Trgovci in radio**. V okrilju zveze trgovcev za Hrvatsko in Slavonijo se je osnovala organizacija trgovcev z radio-aparati.

★ **Gostovanje**. Zagrebška opera gre na gostovanje v Sarajevo. Prva predstava se vrši 8. t. m.

★ **Smrtna obsodba**. Porotno sodišče v Splitu je obsodilo Ante Gospodnetića na smrt radi umora svoje žene.

★ **Spomenik kneginji Zorki**. V Beogradu so na Kalimegdanu na svečan način odkrili spomenik kneginji Zorki, materi kralja Aleksandra. Svečanosti so prisostvovali člani vlade, diplomatskega zbora, dvora, armade, društva in številno občinstvo.

★ **Belgrajska tehnika**. V Beogradu so položili v prisotnosti vlade in univerze temeljni kamen stavbe za tehniko.

★ **Skrb za siromašne otroke**. Zagrebška občina je naročila za 460.000 dinarjev različne obleke za zimo revnim otrokom.

★ **Radioamatersko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE**, (38° C), postaja Strazha-Toplice zdravi z izvrstnim uspehom reumatizem, živčne bolezni: vnetje živcev, otrpne, neuralgije, ischias, ženske bolezni, ekzimate, posledice zlomljenih kosti, zakasnelo rekonvalescencijo po težkih boleznih in operacijah, kron. kožne bolezni itd. Vsaka tukajšna kura je tudi okrepčevalna in omlajevalna. Elektr. razsvetljava, tekoča voda v sobah, sploh moderni komfort. Hrana ala carte ali v penziju. Cene znižane. Prospekte na zahtevo.

Najboljši in najtrepežnejši češki
čevlji **TIP-TOP** in **BALY-ŠVICA**
se dobe le v trgovini **ZIBERT**, Prešernova ulica.

Ljubljana

○ **Procesije sv. Rožnjega Telesa**. — Na praznik sv. Rožnjega Telesa je skrajno slabo vreme preprečilo procesiji v stolnici in pri Sv. Petru. Obe sta se vršili samo v cerkvi. Vršili sta se pa zunaj cerkve procesiji v Trnovem in Spodnji Šiški. Verniki pa so bili tako tu kakor po župnih cerkvah, kjer se je procesija vršila samo v cerkvi, na čelu zastopniki oblasti, povsod v obilnem številu in svečanem nabožnem razpoloženju zbrani.

○ **Ruski dan v Ljubljani**. Ne pozabite, da se v torek 8. junija ob 20. uri vrši v dramskem gledališču ruski koncert in dramski večer v pomoč ruskim invalidom in Ruski Matici. Pri koncertu sodelujejo: gge. Čaletova, Kun, Poličeva, Smolenska, Thierryjeva, Tulja-

kova (ples), Zaludova; gg. Betetto, Golovin (ples), Kovač, Knittl in Orlov. V enodejanki A. Čehova »Medved« nastopajo: g. Nablocka, gg. Osipovič in Golovin. Pri klavirju sodelujejo gg. dirigentje Balatka, Nefat in dr. Švara. Predprodaja vstopnic se vrši v operni gledališki blagajni.

○ **Vodstvo v razstavi Gorup-Jakae** se vrši v nedeljo 6. t. m. ob 11. uri dopoldne v Jakopičevem paviljonu. Predava g. dr. Stanko Vurnik.

○ **Izlet slov. kat. akad. starejšinstva** na Zalostno goro, ki bi se imel vršiti jutri, je vsled nestalnega vremena preložen za 14 dni.

○ **Člani frančiškanskega prosv. društva** se vabijo, da se udeležijo jutri Telove procesije pri oo. frančiškanih. Procesija se prične po slovesni sv. maši okoli 8. ure zjutraj in gre po navadni poti. Ker društvo nima lastne zastave, se člani porazdele med procesijo. — Društvena seja ne bo v sredo, kakor je določeno, temveč prihodnji torek 8. t. m. ob navadni uri. — Podpredsednik.

○ **4 izlet umetnostno-zgodovinskega društva** se vrši ob lepem vremenu v nedeljo, dne 6. t. m. pod vodstvom dr. F. Steleta na Vrhniko in Koren. Sestanek ob 7.30 na glavnem kolodvoru.

○ **Promenadni koncert v Zvezdi** priredi danes v soboto ob 17. uri nar. žel. glasbeno društvo »Sloga« pod vodstvom kapelnika g. Julija Bučarja. Spored: 1. Flotow: Alessandro Stradella — uvertura. 2. Ziehrer: Baržun in svila — valček. 3. Rubinstein: »Asac« — pesem. 4. Wagner: Polpur iz opere »Lohengrin«. 5. Dvofak: Slovanski ples št. 6.

○ **Ljubljanci**, v nedeljo vsi k Gradu v Zgor. Kašeli. Tam je veselica gasilskega društva. Pričetek ob treh popoldne.

○ **Radio-klub** priredi v ponedeljek, dne 7. t. m. ob 8. uri zvečer v svojih prostorih na velesejmu svoj 3. debatni večer. Nadaljevala se bo razprava o postavitvi visokih anten in o odpravi tramvajskih motenj. Vljudno vabimo člane, radio-amaterje in ostalo občinstvo, ki se zanima za razvoj radio-tehnike.

○ **Poročil se je** dne 3. junija v frančiškanski cerkvi gopod Anton Kavčič, poštni uradnik, z gospodično Metko Gartner.

○ **Spominski dan na Gosposvetsko polje**. Danes praznuje 16. artilerijski polk v Ljubljani svojo slavo kot spominski dan, ko so baterije tega polka prvičrat stopile na Gosposvetsko polje in sicer v letu 1919. Ta dan praznuje ta polk svečano vsako leto kot svoj praznik. Na dvorišču vojašnice kralja Aleksandra se vrši ta dan slovesna služba božja, na kar je dan prost službe in se vojaki pogoste.

○ **Dan Rdečega križa**. Naraščaj Rdečega križa na drž. realni v Ljubljani priredi v nedeljo 6. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v realni telovadnici akademijo, na katero se tem potom vabijo prijatelji šolske mladine.

○ **Mestna zastavljavnica ljubljanskega naznanja**, da se vrši tomesčna dražba v mesecu oktobru 1925 zastavljenih predmetov v četrtak 10. junija ob 15. uri popoldne.

○ **Umrli so v Ljubljani**: s. Ignacija Katarina Soško, usmiljenka, 44 let. — Marija Kralj, šivilja, 23 let. — Anton Rihar, sin pečarja, 8 let. — Cecilija Sapotnik, dnarica, 34 let. — Anton Jurjavčič, vpok. paznik, 76 let. — Frančiška Povhe, zasebnica, 65 let. — Ignacij Dular, sin dnarice, 4 mesece. — Stanislav Soler, sin podpregl. fin. kontrole, 6 mesecev. — Helena Cajhen, zasebnica, 78 let. — Ana Zumer, šolska učenka, 8 let. — Janez Dovič, sin delavke, 14 mesecev. — Pavla Kermavner, dnarica, 26 let. — Franc Dvornik, gostač, 72 let. — Jože Zdovec, dnar, 49 let. — Vladimir Grigorijev, dnevnica fin. kontrole, 25 let. — Roza Stacul, trgovčeva žena, 60 let. — Ivan Arbi, sin zidarja, 5 mesecev. — Fran Steblaj, posestnik, 57 let. — Janez Zrnc, čevljar in posestnik, 50 let. — Josip Käs, davčni služitelj, 52 let. — Marija Andrejčič, natakarica, 34 let. — Matej Zupan, poštni uradnik, 50 let. — Ivana Kornič, zasebnica, 69 let. — Marija Grabnar, posestnica žena, 48 let. — Frančiška Sušnik, žena bajtarja, 48 let.

○ **Jez na Krakovskem nasipu** ob izlivu Gradaščice v Ljubljanico so pričeli te dni podirati. Tramovje je bilo že popolnoma trohnelo in segnito. Zgrajen je bil jez pred vojno in je stal 80.000 K, za tiste čase ogromna svota. Jez je strohnel, Ljubljana je pa ostala neregulirana.

○ **Ponesrečen šofer**. Včeraj se je ponesrečil šofer trdke Jugoavto Ivan Zajc. Mož je nalival bencin v avto. Vsled neznanega vzroka se mu je pa bencin vnel. Mož je sicer takoj odskočil in se rešil smrti, dobil pa je kljub temu tako težke opekline po rokah, da so ga morali oddati v bolnico.

Izgubil je ubog raznašalec časopisa v četrtak, dne 31. maja rjavo listnico z vsem svojim zasluženim in raznimi listinami. Ker je izguba zanj obžutna, se prosi, da poštni najditelj prinese listnico v upravo »Slovenec«.

Saj ne hodite brez perila

morate ga imeti, zato si nabavite vedno lepe vzorce ter krasno in trpežno izdelano. ki ga nudi le trdka

DRAGO SCHWAB — Ljubljana.

Poravnajte naročnino!

Maribor

DOBRODOŠLI!

Maje, v duši sorodni Cankarju, prihajajo danes popoldne z brzovlakom v Maribor, da nam razkrijejo skrivnosti iz globine Cankarjeve duše! Dobrodošli in hvala jim za to!

Procesija presv. R. T. je bila tudi letos — izpričevalo — koliko poznamo svojega Boga sredi med nami. Ker je grozilo temno oblačje z dežjem, so letos posebno otroci izostali in beloočene deklice niso mogle nastopiti tako kot sicer. Tudi drugi ljudje so se upali na ulico šele, ko so videli, da ne naliva. Na glavnem trgu pa je že bilo ljudstva kot vsako leto izredno veliko. — Procesijo je vodil in nosil najsvetejše prevzvišeni škof dr. Andrej Karlin v spremstvu g. kanonikov in mariborske duhovščine. Spreveda so se udeležili zastopniki g. velikega župana z uradništvom, najvišji predstavniki sodne oblasti, mesta in vojaške oblasti. Svoja zastopstva so poslala vsa krščanska prosvetna društva strokovna in strokovne organizacije. Hvalevredno je omeniti, da je med sprevedom vladal popoln red, da je vojaška godba igrala le nabožne pesmi in da je z dijaštvom številno pomnožen zbor Cecilijanskega društva zapel lepe slovenske nabožne pesmi po vsakem blagoslovu. Hladnost posameznih ob strani ali za zastrtimi okni ni zmanjšala svečanega razpoloženja.

Ljudska univerza v Mariboru. Predstava ruske gimnazije v Hrastovcu pri Mariboru »Car Saltan« v Narodnem domu dne 11. t. m. bo izvanreden dogodek za Maribor, ki še menda nikoli ni videl ruske mladinske predstave. To bo pravi ruski večer, ki bo nudil razum čudovitih srednjeveških dogodkov na carskem dvoru — v bajni lepoti, kakor jih je mogla izmisliti le domišljija genija Puškina — še najlepše ruske narodne pesmi in ruske, gruzinske, kitajske, rimske in ciganske plese. Okrog 70 oseb bo nastopilo. Mnogo prijateljev bratov Rusov ima Maribor in nobeden naj ne zamudi tega pristno slovanskega večera, katerega čisti dohodek grede v prid bedni ruski deci. V prodajni se dobe vstopnice (sedeži od 7 do 25 Din) pri ge. Zl. Bršnik in g. Höferju.

Glavna skupščina »Ljudske univerze« v Mariboru se vrši 14. t. m. ob 8 zvečer v mali kazinski dvorani. Stari odbor bo poročal o pretekli seziji in sledila bo izvolitev novega odbora. Kdor še ni član, lahko postane to še isti večer, če vplača članarino 12 Din. Prosimo mnogobrojne udeležbe, kot to ta pomembna kulturna institucija zasluži.

Adaptacija hiše. Klobočarski mojster g. A. Auer v Vetrinski ulici adaptira hišo na oglu Vetrinske ulice in Ob jarki. V to hišo prenese svojo prodajalno in delavnico.

Č. g. P. Filip Pere je operacijo v bolnišnici srečno prestal in je v petek, 4. t. m. zapustil bolnišnico.

Društvo katoliških mojstrov slavi dne 27. junija svojo 25letnico. Predpoldne bo cerkvena slovesnost z blagoslovitvijo prapora in slavnostnim zborovanjem a popoldne velika ljudska veselica v Radvanju v gostilni »pri lipi«. Sodeluje godba katol. omladine. Na prireditve še danes opozarjamo, da se druga naša društva ozirajo na to in opuste prireditve ta dan.

Izlet Angleškega krožka v Mariboru k sv. Urbanu se vrši pod istimi pogoji v nedeljo 6. t. m., ker se pretekli četrtek vsled slabega vremena ni vršil.

4. glavni dobiček loterije za Orlovski stadion je zadel g. Franc Leskovar, uradnik državne železnice v Mariboru.

Razpisano je službeno mesto II. kategorije uradnikov v konskripcijskem oddelku pri mestnem magistratu v Mariboru. Prošnje je vložiti najpozneje do 1. julija t. l.

Razstavljen desinfekcijski aparat. Tvrda Lovro Tomažič je za protituberkulozno ligo izdelala desinfekcijski aparat za pljuvalnike in podobno in ga ji je podarila. Aparat je razstavljen v izloženem oknu Fiat avtozastopstva v Gosposki ulici.

Umrla je ga. Hesler Katarina, članica kršč. ženske zveze. Pogreb je v soboto 5. junija ob 5 popoldne.

Sporod jutrišnje procesije presv. R. T. pri župni cerkvi Matere Milosti je v današnjem cerkvenem vestniku.

Prenavljanje poslopja policijskega komisariata. Poslopje, v katerem je nameščen policijski komisariat, je v silno slahem stanju ter kazi s svojo zunanostjo lice Stolnega trga. Poslopje bodo sedaj prenovili ter že slikajo notranje prostore. Lastnik poslopja, ki je služilo svoječasno za ljudsko šolo, je mestna občina.

Od 10 spomladanskih učenih tečajev na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se jih je vršilo 9, eden pa se ni mogel vršiti radi preplile udeležbe. Pa tudi ostali tečajji so bili le deloma prav dobro obiskani. Naj mi kmetovalci ne zamerejo, ako jim čim več velika, neodpustna brezbriznost. Za potrdnevi kletarski tečaj so se dajale zelo lepe denarne podpore, katere se pa ni mogle uporabiti, ker so bili od 25. bliskovalev sumo trije po ebni. In »rednji kot manjši kn etje, odn »no njih »nov, so je danes v splošno p trebni — kakor tudi stvarnega »trokovnega pouka. Ne ta »nate, »e si »nóete pomagati, »e se vam tako ugodna prilika nudil To mora biti drugače!

Izlet uslužbencev avtonomnih slovenskih mest v Maribor. Slovenec je že poročal o izletu uslužbencev slovenskih avtonomnih mest v Maribor. K tozadevnemu poročilu še dostavljamo, da se bodo udeležili tega izleta vsi trije ljubljanski gerenti gg. dr. Puc, Turk in Likozar. Ljubljanski izletniki se pripeljejo danes v soboto ob četrta na pet popoldne v Maribor. G. župan dr. Leskovar se udeleži sprejema v spremstvu mariborskih magistratnih uslužbencev. V soboto ob 7 zvečer je seja uprave Zveze občinskih uslužbencev ter upokojecev. Ob 8 je skupen družabni večer v Narodnem domu. V nedeljo je ob 8 zjutraj razgled po mariborskem mestu iz Kalvarije. Ob tej priliki bo podal kratko zgodovino Maribora g. profesor Majcen. Ob pol 10 je v mestni posvetovalnici predavanje o novem občinskem zakon in o organizaciji nastavlencev avtonomnih mest. Ob 11 je v restavraciji Union skupen obed in popoldne izlet v Falo, Ruše in Slov. gorice. Upamo, da bodo ljubljanski, celjski in ptujski izletniki zadovoljni z izletom, ki bo zanimiv in podučen.

Za dečka, sirota se išče strog mojster. ki bi ga prevzel v uk, odgojo in pop oskrbo. Prijave sprejema uprava otroškega doma v Mariboru, Strossmajerjeva ulica št. 26. Isti zavod bi oddal za dobo šolski počitnic več otrok sirot v starosti 7 do 14 let dobrim in poštenim rednikom na deželi.

Preložitve konjske dirke. Vsled slabega vremena na praznik sv. R. T., se konjske dirke na Tenu niso vršile. Po dogovoru z dirkači se vrše dirke neprekljeno in ob vsakem vremenu danes (v soboto) in jutri (v nedeljo) popoldan na dirkališču na Tenu.

Vnoki mariborskih zdravnikov v vojaško službo. Kapetan zdravnik g. dr. Veršeny odide 15. junija na deželo na rekrutacijo. Od 15. junija do 15. julija bo nadomestoval pri mariborskem 45. pešpolku Veršanyja g. dr. Franc Marinič. Po enem mesecu pride na Mariničevo mesto g. zobozdravnik dr. Stamol. Iz mariborske bolnice je vpoklican k izvrševanju zdravniške službe pri inženerski podoficijski šoli g. dr. Mrčun.

Ptuj

Za koncert mariborske Glasbene Matice vlada med občinstvom zelo živahno zanimanje. Matica, ki nam je še od prejšnjih koncertov v najboljšem spominu, se pripelje v soboto s popoldanskim vlakom in nastopi točno ob 20. Občinstvo se zato nujno prosi, da z zamujenim prihajanjem ne zavlačuje koncerta. K mariborskemu programu še dodaja v Ptuj »Trgatev« iz Hajdnovih »Letnih časov«.

Cerklje ob Krki

Toča je prihrumela zadnji petek proti večeru. Sreča le, da je bila med dežjem, a kljub temu je napravila precej škode. Hujše pa je bilo en dan pozneje, ko je na mnogih krajih razklesnila kar preveč. Tudi vinogradi so trpeli.

Košnja sena se je že pričela, a solnca nam manjka. Pa je res hudo: trave so lepe, a vreme ni lepo, da bi bilo mogoče posušiti.

Majniški izlet so napravili nižji razredi tuk. šole k Sv. Vidu nad Čatežem in v čateške toplice, a višji razredi so si ogledali Rajhenburg in Senovo, kjer se koplje premog.

Izredno lepo — to poudarjamo — so letos okrasili hiše vaščani tu in v Zupci vaš, koder se je pomikala procesija sv. R. T. — Našega ljudstva se pač ni prišlo ne svobodomiselnost SDS ne antipopovstvo radičevcev.

Brešeške toplice, ki so le 15 minut od tu, so dobile ob priliki preiskave vrelca tole oceno: »Voda vposlanega vzorca se odlikuje, v kolikor se je mogla vsled male količine preiskati, po velikem obsegu vezane in proste ogljikove kisline, ki bi bil višji ako bi se preiskava vršila na licu mesta. Voda je precej trda. Ima pomnoženo količino organskih snovi; mikroskopska preiskava sedimenta kaže precejšnje onečiščenje. Na radioaktivnost se preiskava ni mogla izvršiti; tudi druge točne preiskave so odpadle.«

Solarji tukajšnje šole so bili s svojim učitelstvom na izletu v Samoboru. Vrnili so se vsi zadovoljni. Otrokovo obzorje se na tak način znatno razširi.

Št. Jernej

Vsega obsojanja vredno. V vasi Vrhpolje (pod Gorjanci) imamo — lahko rečemo — najbolj lično podružnično cerkevko, ki dela domačinom vso čast. Ne dela jim pa časti doraščajoča mladina, ki se je ob žeganju zadnjo nedeljo prav slabo izkazala. Ni še bila sv. maša dobro končana, že so jo vdrli poluodrasli fantalini za tovariši iz sosednjih vasi ter jih podili izpred cerkve z nalašč za napad pripravljenimi nekakimi sulicami. Vmes se je slišalo »srečanje iz samokresov« — vse to med množico zbranega ljudstva, ki je prestrašeno begalo pred temi divjaki. Stariši, na vas je, da vzgajate pametne otroke!

Vlom v kovačnico. V Orehoviči so neznanj tatovi v noči od ponedeljka na torek vlomili v kovačnico Jožeta Conla ter mu odnesli skoro vse orodje v vrednosti 5000 dinarjev. — Sumijo razno brezposelno sodrgo, ki se potika tod okoli, išoč dela v Gorjancih.

Trbovlje

V spomin pok. Fakina. 1. junija 1924 ob priliki orjunaškega pohoda umorjenemu Fakinu so to leto 1. junija njegovi tovariši iz raznih krajev zapeli na grobu nagrobno. Tovariši so se mirno drug za drugim posamič zbrali na pokopališču ter storili dolžnost, katero jim je narekovala pijeteta. Kakor so mirno prišli, tako so tudi odšli in se takoj tudi razkropili, da bi jih ne mogel kdo sumničiti izizivanja. Njihovo sojenje je našlo odmev tudi med prebivalstvom, ki za nesrečno umrliim še vedno žaluje. Za prenos Fakina se njegova mati, ki živi v Zagorju in tedensko obiskuje sinov grob, mnogo trudi in je bila ekshumacija že dovoljena, pa jo je okrajno glavarstvo v zadnjem trenutku prepovedalo. Oriuma spominske plošče 1. junija

Schichtov

način pranja

Namakaj z »Žensko hvalo«, peri z »Jelenjim milom«!
To ne pokvari perila ter ga popolnoma očisti.

padlim članom ni vzdala, ker ji je bilo oblastveno prepovedano.

Redukcija. Na vzhodnem in zapadnem okrožju je bilo 1. junija zopet večje število delavcev odpuštenih. Delavstvo vsaki 1. in 15. dan v mesecu s strahom pričakuje, da izve svojo usodo, če bo treba iti po svetu.

OUZD terja obeino. Občina je dobila od okrožnega urada za zavarovanje delavcev plačilni nalog za 38.000 dinarjev, katerih ni plačala trdka, ki je gradila vodovod. Ker je vsakemu delavcu pri vsakem izplačilu točno odtegnjena pripadajoča vsota za zavarovanje, je morala gradbena trdka tudi denar okrožnemu uradu oddati. Če pa tega ni storila, potem bi bila dolžnost urada od podjetja zahtevati vsoto, ki mu pripada, ne pa po letih ob obline iztirjati denar, ki ni upravičena ga izplačati. Tu pač občino ne zadene nobena krivda, ker ni imela nikakega vplogleda v trdkiine poslovne knjige, kar bi moral okrožni urad pač vedeti.

Občinski nameščenci in stanovanjska hiša. Pred septembrom ne bo nič s preselitvijo občinskih nameščenecv v novo občinsko stanovanjsko hišo. Zakaj ne? Zato ker se čaka na morebitno potrditev meštanske šole, in se hoče dvema učiteljema nakazati v novi hiši stanovanje. Devet nameščenecv pa težko čaka na stanovanje v hiši, za katere je bila tudi zidana, medtem ko še ne vemo, ali se meštanska šola otvori ali ne.

Savinjska dolina

Zaloc. Stavba tukajšnje hmeljarne, katere se bliža svojemu koncu, je zahtevala žrtve. Pretekli teden je neki 18letni delavec padel s približno 20 m visokega odrca. Obležal je s polomljeni udi. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, vendar ni nobenega upanja, da okreva.

St. Peter v Sav. dol. Preteklo nedeljo se je pripetila avtomobilska nesreča Avtotaksi, last g. Vidmarja, je vsled defekta pri krmilu zavozil s ceste ter zadel z vso silo v ob cesti stoječo jablo. Sunej je bil tako silen, da je okrog 15 cm v premeru debelo drevo izruval iz zemlje. Potniki so ostali nepoškodovani, dočim je dobil avto težje poškodbe.

Dopisi

Iz St. Gotarda pri Trojanah. Mrtvoud je zadel dne 2. junija bivšega dolgoletnega župana, posestnika, gostilničarja in trgovca Josipa Cukjati. Zelimo mu skorajšnjega okrevanja!

Sv. Lenart v Slov. goricah. — Nagle smrti je umrl vsled srčne kapi v četrtek 3. t. m. poštni poduradnik g. Maks Krepek, star 28 let. Vedno zdrav in vesel je še prejšnji dan opravljal službo. Pogreb rajnega se vrši danes v soboto ob 9. uri popoldne.

St. Jurij ob juž. žel. Dne 2. junija smo spremljali k zadnjemu počitku blago gospo Joželo Sivko, soprogo g. Sivka, naučitelja v poklju. Velika udeležba je pričala o njeni priljubljenosti med Sentjurjani. Pred petimi leti — isti dan — pa so pokopali sina-educa, ki je stal tik pred promocijo. — Težko prizadetu gospodu Sivku naše sožalje.

Radeče. Stanovanja se pri nas draže kar naprej. Za majhno sobico in kuhinjo mora plačati nekdo kar 150 Din na mesec. — V noči od 29. na 30. maja so neznanj tatovi izropali na Jagnenci pri Radečah Černetovo trgovino (podružnico). Odnesli so precej denarja in blaga.

Trebelno. O rajni Ivanki Debevec-Kocijanovi, ki jo je prejšnji petek v Čužnji vasi ubila strela, nam še poročajo, da je bila tudi vneta rodoljubinja in slovenska pesnica. Njeno prvo tiskano pesem je prinesel »Bogoljub« 1. 1912, št. 4, z naslovom »Kraljica na Bledu«. Sodelovala je pa tudi v »Zvončku«. Opevala je najraje naravo in Mater Božjo. Za poezijo jo je navdušil njen nekdanji učitelj Janko Leban.

Iz Šiške. Kakor vsako leto, tako se je tudi letos vršila procesija sv. Rešnjega Telesa. Šla je tudi šolska mladina in z njo učiteljstvo. Toda ne lani in ne letos nismo opazili šolskega vodstva, kar zelo obžalujemo.

Ljubno ob Savinji. Letošnji binkoštni prazniki so pošli pri nas čisto mirno. Romarjev k sv. Frančišku, ki romajo ob tem času, letos ni bilo toliko kot prejšnja leta. Tudi pijančevanja ni bilo toliko. Le v sosednji vasi Radmirju so se v neki gostilni stekli fantje. Posledica je bila, da je imel eden čisto razrezan obraz in da so morali poklicati celo zdravnika. Hvala Bogu, da se število pretepačev vedno bolj krči. Mladina, tvoj prostor je v katoliških društvih, ne pa v pivnicah. — V naši farni cerkvi imamo že jako stare in slabe orgle. Menda so že stare okrog 150 let. Odkar jim je vojska oropala piščali, so pa še slabše. Splošna želja je, da dobimo nove. — Jeseni bodo imeli pri nas oo. jezuitje iz Ljubljane misijon. Pričakovati je pač obilne udeležbe, ker je bil zadnji že pred 13 leti. — Turisti so že začeli hoditi na naše Savinjske planine. Ob nedeljah švigajo kar naprej avtomobili.

Ziri. Pri zadnjem žrebanju državne razredne loterije je zadel tukajšnji finančni stražnik Rakitski 200.000 Din. Pekarica Wolf in tajnik Električne družbe Mohorič sta zadela 16.000 Din. — 31. maja je umrla Marija Oblak, trgovka na Dobraveci. V svoji mladosti je služila pri Torpincu za dekle. Ob razpadu Tomincve kmetije in trgovine je začela trgovati, priimek »dehla« ji je pa

še zmeraj ostal. Ščasom si je sezidala hišo in je postala solidna trgovka. Bila je velika dobrotnica farne cerkve. Pred vojno je skupno z nekim dobrotnikom napravila veliki zvon, ki je edini ostal iz svetovne vojne. O splošni priljubljenosti so pričale množice kropilcev in lep pogreb.

Cerkveni vestnik

Sporod procesije presvetelega Rešnjega Telesa pri sv. Kristofu v Ljubljani.

Ob šestih slovesna sv. maša. Ob pol 7. uri se prične ob vedrem vremenu pomikati procesija, ki gre: iz cerkve po Dunajski cesti v Linhartovo ulico pred hišo g. Podbevška, kjer bo I. blagoslov; po Dunajski cesti v Einspillerjevo ulico, pred vilo II. blagoslov; skozi Hranilniško ulico pred hišo g. Senice, III. blagoslov; po Dunajski cesti pred hišo g. Peterce, IV. blagoslov. Razvrstitev: 1. veliko bandero; 2. dečki šolarji in drugi mali; 3. deklice šolarice in druge male; 4. moške in mladeniči; 5. I. oddelek vojaštva; 6. godba; 7. ženske brez sveč; 8. ženske s svečami; 9. belo obložene deklice, ki imajo sveče; 10. potresalke cvetja; 11. narodne noše; 12. pevski zbor; 13. mala bandera; 14. velike svetilke; 15. duhovščina z Najsvetejšim, častna straža vojaštva in svetile; 16. odličniki in povabljeni; 17. ostali verniki; 18. II. oddelek vojaštva. Verniki po ulicah, kjer se pomika procesija, naj pokažejo spoštovanje do presv. Rešnjega Telesa s tem, da okrase in razsvetle okna na ulico.

Sporod procesije presv. Rešnjega Telesa v mestni župniji sv. Jakoba v Ljubljani.

Ob 8. uri slovesna sv. maša. Takoj po sv. maši se začne pomikati procesija, ki gre: čez most sv. Jakoba, po Bregu, čez most Pod Trančo, po Starem trgu, I. blagoslov pred hišo g. Leskovca, po ulici sv. Florjana, II. blagoslov pred cerkvijo sv. Florjana, po Karlovski cesti na Privoz, III. blagoslov pred hišo g. Franzla, po Prulah, Zabjeku, Zvezdarski ulici na trg sv. Jakoba, IV. blagoslov pred znamenjem Breznadežne.

Razvrstitev: 1. 2. mali banderci; a) deška osnovna šola na Prulah, b) Dekliška osnovna in meštanska šola pri sv. Jakobu; 2. župno bandero; a) salezijanski vajenci, b) drugo moštvo; 3. Zastava dekliške Marijine družbe; a) dekliška Marijina družba, b) Marijina družba žena; 4. Orli z zastavo; 5. 2. banderci sv. Rešnjega Telesa; a) belooblečeni otroci s svečami, b) belooblečeni otroci, ki potreajo; 6. godba; 7. Pevec; 8. Duhovščina; 9. Najsvetejši; 10. Dostojanstveniki; 11. Kongregacije žalosne Matere božje; 12. Narodne noše in drugo žensvo s svečami.

Prebivalce hiš, mimo katerih pojde procesija, prosimo, da razsvetle okna. Združimo se vsi v požbožnem in hvaležnem čenčenju presv. Zakramentu! Takoj po procesiji bo pri velikem altarju sv. maša.

Sporod spreveda procesije presv. Rešnjega Telesa pri župni cerkvi Matere Milosti v Mariboru v nedeljo, dne 6. junija. Sole: Lajtersberg—Krečvina; deška osnovna II., deška osnovna I., dekliška osnovna III., dekliška osnovna IV., Dekliška meštanska (Cankarjeva). — Društva: Omladina (z godbo), Kršč. ženska zveza, Prosvetno društvo Lajtersberg, Prosvetno društvo Krečvina, Moški z zastavo, Mladeniška Marijina družba, Dekliška Marijina družba, Belooblečene cvetličarice, Vojaška godba, Pevci, Najsvetejši, Zastopstva in Žensvo z zastavo.

Kongregacija za gospe pri Sv. Jožefu ima jutri ob 7. uri sv. mašo in skupno obhajilo v kapelici.

II. vnanja Marijina kongregacija pri š. Uršulinkah ima jutri ob 6. uri zjutraj skupno sv. obhajilo, popoldne ob 2. uri mesečni shod. Udeležite se vse.

Knjige in revije

»Bogoljub« št. 6. junij; ima mnogovrstno in zajemljivo vsebino: Mesec Jezusovega Sra. (Prior V. Učak). — Sveti Alojzij. (Kanonik dr. Mrhar). — Pesmi: V vrtu čistih lilij. (Fr. Neubauer). — Nekaj žarkov iz presv. Sreca Jezusovega. (dr. J. Zagar). — V novo življenje. (O. A.) — Vzgajajte mladino za treznost... (Kanonik J. Volk). — Is tujine za domovino... (Svetn. J. Kalan). — Listek: Od Satana k Bogu. — Dalje celo vrsto krajših razprav in dopisov: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda; Pismo iz Kotora; Z našega juga; Proslava sv. Alojzija; Naši vzori; Cerkevni razgled po svetu in domovini. Dopisi in raznoterosti, ocene dobrih knjig, odpustki i. dr.

Tabele za reduiranje za neposredni pronalaz prave alkoholne tečnosti t. j. hektolitar stupnjave (litara alkohola) iz neto težine i prave jakosti dotične količine spirita od 75—100%. Tisk in založba knjižarne S. Junkerja v Sisku. Cena 30 Din. Interecentom bo knjižica dobro služila.

Naznanila

»Podporno društvo slovenskih učiteljev« Ljubljana sklicuje župni svetnik na 6. junija t. m. ob 3 popoldne v restavraciji pri Ljubljani, novoovska ulica. — Odboj.

Seja odbora za proučavanje zakonskega načrta o neposrednih davkih.

Zakonski načrt nesprejemljiv.

Belgrad, 4. junija. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja odbora za proučavanje zakonskega načrta o izenačenju neposrednega davka. Prešlo se je takoj na generalno debato. Kot prvi je govoril v imenu Jugoslovanskega kluba

POSL. VLADIMIR PUŠENJAK

ki je izvajal:

Štirje različni davčni sistemi (srbski v Srbiji in Crni gori, bosanski, madžarski v Vojvodini in na Hrvaškem, avstrijski v Sloveniji in Dalmaciji) s kopico različnih davkov bazirajo na objektivnem in subjektivnem načinu obdavčenja, so mešani sistemi, ki so povzročili davčno neenakost, povzročili preobremenitev posameznih pokrajin, ustvarili veliko nezadovoljnost zaradi nemoralnih davkov, kakor so neznosne davke imenovali celo člani vladne večine v fin. odboru.

Obremenitev Slovenije od l. 1919.—1925. nam daje obupno sliko. Plačala je v teh letih neposrednih davkov 865.4 milij. Din ali 14.14 odst. v celi državi plačanih neposrednih davkov, dočim je plačala Srbija 1328.8 milij. Din ali 22.45 odst., 1 in pol krat toliko kot Slovenija, četudi ima 4 krat več prebivalcev.

Vsled teh nevzdržnih razmer je davčna reforma nujno potrebna; cilj reforme mora biti v prvi vrsti izenačenje davkov. Izenačenje je mogoče edino pri neposrednih davkih. V drugi vrsti pa mora biti cilj reforme, da olajša davčno breme v nekaterih pokrajinah. Novi zakon se ne sme ozirati samo na fiskalne interese države, na ojačanje državnih dohodkov, temveč mora uvaževati in gospodarske razmere davkoplačevalcev ter šteti v zadostni meri pravice davkoplačevalcev pri davčno-odmernem postopanju. Treba uvaževati gospodarske in finančno-politične interese.

Katero lastnosti naj ima davčni sistem? Davčni sistem mora biti praktičen, pravičen in ekonomsko koristen. Najidealnejši sistem bi bil čist sistem osebnih davkov kot davčni sistem bodočnosti. Četudi edino ta sistem odgovarja socialni svrhi davčne reforme, da se davek plača po davčni moči in progresivno, četudi bi ta sistem omogočil enostavnost in cenejšo davčno administracijo, četudi je ta sistem dosti bolj elastičen, vendar se z ozirom na razmere v nekaterih pokrajinah naše države, kjer manjka predpogojev za uspešno cenitev dohodkov in predpis subjektivnih davkov, zaenkrat ne more uvesti. Ideal nam mora biti Pruska, kjer je finanč. minister Miquel l. 1893. izvedel davčno reformo, po kateri tvorijo osebni davki glavne dohodke države, realni davki pa glavne dohodke občini.

Vsi štirje pri nas veljavni davčni sistemi so zastareli in so nujno potrebni reforme. Srbski sistem je ustvarjen l. 1884., bosanski sistem pomeni nadaljevanje turškega davčnega sistema s nekaterimi dopolnili iz l. 1883., ogrski izvira iz l. 1875. z uvedbo dohodnine in davka na premoženje za časa svetovne vojne; edino avstrijski, brez dvoma najboljši sistem, od 25. okt. 1896., je sad davčne reforme v Avstriji. Radi tega se ne smemo čuditi, da se predloženi 4. načrt zakona o neposrednih davkih skoro popolnoma naslanja na avstrijski davčni sistem, ki je služil tudi Češkoslovaški za podlago njenega davčnega sistema.

Težkoče glede predpisa različnih vrst neposrednih davkov, nezadostni drž. dohodki, osobito nezdravo razmerje neposrednih davkov napram drugim drž. dohodkom (v Srbiji so znašali pred vojno neposredni davki 26 odstotkov vseh drž. dohodkov, v naši državi po proračunu za l. 1924.—25. 13 odstotkov, za l. 1926.—27. 14 in pol odst.), so od l. 1920. naprej povzročili pripravljajno delo za izenačenje davkov v celi državi. Prvi korak se je storil l. 1922. in je dne 3. avg. 1922. predložil Narodni skupščini finančni minister g. r. Kumandri prvi načrt zakona o neposrednih davkih; drugi in tretji načrt sta bila izdelana l. 1923. pod ministrom dr. Stojadinovićem, a se nista predložila Narodni skupščini. Četrti načrt je dne 20. maja 1926 predložil sedanjemu finančnemu ministru Narodni skupščini v pretres in odobrenje. Značilno je, da sta prvi in drugi načrt zakona kopija madžarskega sistema in vsebujeta i davek na premoženje, dočim je vsled ogorčenega odpora cele javnosti ta davek iz 3. in 4. načrta izginil.

Odkrito moramo priznati, da vsebuje predloženi načrt, ki predstavlja mešani sistem, mnogo vrtil, pa tudi mnogo hib, ki odtehtajo vrline in tvorijo opasnost, da se že itak pretirano davčno breme v mnogih pokrajinah še poveča. Pohvalno moramo omeniti, da je znatno število vrst davkov, s čemer je postal cel sistem preglednejši in administracija lažja. Zemljiški davek se bo odmerjal po modernem načelu katastrskega čistega donosa, v katero svrhu bo potrebno upeljati kataster v celi državi. V vsaki občini se bo vodil kataster zgradb, katere so določene za stanovanje ali drugo trajno uporabo. Pri dohodnini se nekoliko zniža davčni odstotek, četudi je večji kot pri prejšnjih treh načrtih. Davčni in reklamacijski odbori so sestavljeni tako, da dobijo zastopniki vseh stanov priliko sodelovati pri odmeri davkov. Znatno olajšave za davkoplačevalce in davčne oblasti pomenja in omogoča točen pregled ukinjenje drž. doklad, ki

so znašale pri raznih vrstah davka v Sloveniji 70 do 170 odst. in ukinjenje izredne doklade, upeljane l. 1923., v izmeri 30 odst. in 500 odst. Pozdraviti moramo, da služi po določbah načrta davčna knjižica kot dokaz o plačnem davku in da se bo vanjo vpisoval predpis in plačilo davka.

Hibe dalekosežnega značaja pa pokvarijo popolnoma ugoden utis, katerega napravi na prvi pogled davčni načrt. Najbolj se mora grajati, da cela vrsta važnih vprašanj ni urejena v zakonu, temveč se prepušča finančnemu ministru, da sam ali v sporazumu z ministrskim svetom uredi potom pravilnika ali uredb mnoga velevažna vprašanja, ki bi se morala urediti z zakonom. Navajam: ugotovitev katastrskega čistega donosa, sestava katastra zgradb, oprostitev od rentnega davka, oprostitev od davka in podjetja, obvezna na javno polaganje računov, oprostitev od davčnih napovedi, naredba o izvršitvi popisa davčnih obvezancev, način pregleda trgovskih knjig, način predpisa davka, odlog plačila davka, vodstvo knjig v davčnih uradih, odpis davka vsled elementarnih neugod, uvedba izredne doklade itd. V zakonu bi morali biti navedeni temeljni principi, ker nikakor ne gre prepuščati samovolji ministra, da sam odločuje v vprašanjih, katera lahko davčno breme znatno povečajo.

Ako se hoče v resnici izvesti izenačenje davkov, treba ustvariti za to potrebne predpogoje, kakor kataster in enotno davčno administracijo. Ni dovolj, da se v predloženem načrtu obljubuje tozadevni zakoni, temveč bi jih bilo treba obenem predložiti. Najodločnejše obsojamo namero, da se občine pritegnejo k sodelovanju pri popisu davčnih obvezancev in pobiranju davkov, ker so že sedaj s posli preobložene in mnoge niso niti v stanu te naloge vršiti in končno ker to nasprotuje občinskemu zakonu, ki je pri nas še v veljavi.

Kljub čl. 29. ustave, ki pravi: Država materijalno pomaga nacionalno zadrugarstvo, se s tem načrtom ukinjajo davčne ugodnosti zadrž, katere daje srbski zadrugi zakon in drugi zakoni; zadruge bi naj plačale davek od podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov v izmeri 5 do 15 odst. čistega dobička in rentnino v izmeri 10 odst. obresti hran. vlog in 15 odst. obresti posojil. Važni pomen zadrž za srednji stan veleva, da se jim puste vsaj dosedanje davčne ugodnosti, ker druge pomoči itak ne dobe od države. Direkciji za kmet. kredit in Obrtni banki se dajejo ugodnosti, katere uživajo zadruge od l. 1895. na podlagi srbskega zadr. zakona, a se zadrugam z zakonom o neposrednih davkih jemljejo.

Eksistenčni minimum pri dohodnini, ki je do sedaj znašal 5000 Din in bil itak nezadosten, se brez vsakega stvarnega razloga znižuje na 3600 Din, kar ne odgovarja življenjskim razmeram.

V nasprotju z obstoječimi zakoni je določba, da odobrava samoupravne doklade minister za finance, s čemer se krepi centralizem, ki radi nepoznavanja razmer in okorele birokratične administracije onemogoča brezhibno poslovanje samoupravnih edinic.

Vse nade, da bo potom novega zakona davčno breme omiljeno, uniči določba, da more uvesti finančni minister, ako bi predpis neposrednih davkov dal manj kot določa proračun, izredno doklado, da more sam izvesti povišanje davkov, kolikor se mu poljubi. Ker se ne ve, koliko bodo znašali takrat, ko stopi novi davčni zakon v veljavo — da bi mogel stopiti v veljavo 1. jan. 1927, je utopija —, neposredni davki po proračunu, ker bodo po proračunu lahko višji kot sedaj, pomenja ta določba nič manj kot pooblastilo finančnemu ministru, da more davčno breme znatno povečati. Uvedba izredne doklade nasprotuje povrh čl. 115. ustave, kateri veleva, da se morejo državna bremena uvesti samo potom zakona. Povdariti moramo, da je radi nestalnosti valute in gospodarskih razmer nemogoče odrediti stalno davčno mero stalne davčne stope; trebalo bi upoštevati spremembe, ki bodo sigurno v nekaj letih nastopile. Pri sklepanju o najvažnejšem zakonu za narodno gospodarstvo, bi se moral podati finančni efekt, ki se pričakuje od novega zakona, a o tem i motivi — previdno molče.

Hibe davčnega zakona obstoje i v previsokih davčnih stopah in pa v prekrutih kaznih za slučaj, da se pravočasno ne predložijo napovedi, ne podajo verodostojni in resnični podatki, da občine ne podpirajo v polni meri davčnih oblasti itd. V mnogih členih opažamo nejasnost, trebalo bi marsikaj obširnejše in temeljitejšo obrazložiti.

Predloženi načrt je tehnično popolnejši ko prejšnji trije načrti, se naslanja na priznani dober davčni sistem, a je za davkoplačevalce v nekaterih pokrajinah nepovoljen, ker jim nalaga znatno večja plačila kot tretji načrt zakona. Pri razpravi o tem zakonskem načrtu se treba zavedati, da se davčna reforma izvaja v urejenih državah po temeljitih študijah in predpripravih in da davčni zakoni radi potrebne kontinuitete v državnem in zasebnem gospodarstvu, radi gospodarske politike države in gospodarskih krogov ostanejo v veljavi desetletja in desetletja. Iz teh razlogov je treba temeljito proučiti zakonski na-

črt in vse storiti, da iz načrta izginejo vse one določbe, katere bi lahko povečale dosedanje neznosne neposredne davke. Vprašanje davčne reforme se ne tiče samo vladnih strank, temveč vseh davkoplačevalcev brez razlike, ni nobeno politično vprašanje, marveč vprašanje, ki zadeva državno blaginjo, nič manj pa življenjske interese davkoplačevalcev. Zato moramo vsi imeti pred očmi ne samo fiskalne interese države, temveč še bolj gospodarske in socialne razmere davkoplačevalcev. Pozdravljamo predloženi načrt zakona, ker je izenačenje davkov nujno potrebno, zanj pa bomo mogli glasovati le tedaj, ako se v smislu prejšnjih izvajanj izpopolni, oziroma spremeni.

Slovenci!

Več let nas nadleguje najtežja ekonomska kriza. Težke posledice vojne še zdavnaj niso izbrisane. Tisoči najboljših sinov našega naroda stojijo na cesti in ne morejo najti dela, da prehranijo sebe in svojo družino.

Medtem pa drugi brezvestno razmetavajo denar za luksuz in zabavo in ga zameenjajo za vino, likerje in druge alkoholne tekočine.

Pri tem hlinijo ljubezen do domovine, do Boga, do svoje družine, do ljudi. Skozi grla gredo milijarde, a pri tem se ne usmilijo sirote niti s pogledom.

KAM NAS TO VODI?

Alkohol nam uničuje zdravje in moč! Alkohol razdira temelje družine, slabi moralo in poštenje, pospešuje zločine in korupcijo.

OTRESIMO SE ALKOHOLA!

Proslavimo lepo čednost treznosti in pospešujemo samovogjo nas mladih k abstinenči alkohola in tobaka.

Pridružite se pokretu proti demonu — alkoholu!

Zivela popolna in trajna abstinenca!
Zivel naš antialkoholni dan!
Ljubljana, dne 5. maja 1926.

Slovenska trezna mladina.

Društvo »Treznost« v Ljubljani

vabi na proslavo

DNEVA TREZNOSTI

ki se vrši v nedeljo, 6. junija 1926 ob 10 dopoldne v Kino »Matica«. Priredi se

AKADEMIJA s sledečim programom:

1. Otvoritev: br. dr. I. Pirc, šef hig. zavoda in načelnik sekcije zdravnikov-abstinentov.
2. O. Zupančič-Duma: recitira g. Škerl, član mariborskega gledališča.
3. »Stanje, principi in smernice antialkoholnega pokreta«: br. dr. Mikšič, predsednik društva.
4. a) Wienjowsky-Legenda, b) Schubert-Cebela, igra violino s spremljanjem klavirja: g. Rupelj, konservatorist.
5. »Brezalkoholno gospodarstvo«: g. J. Lindič, urednik »Preroda«.
6. a) Brahms-Rapsodija H-mol, b) Chopin-Scherzo, igra klavir solo: g. dr. Švara, dirigent ljubljanske opere.
7. a) Musorgskij-V kotu, b) Pavčič-Ciciban cicifuj, c) Dev-Mak, poje: ga. Lovšetova, članica ljubljanske opere, spremlja na klavirju g. dr. Švara.
8. Zaključni govor: br. dr. Pirc.

Vstopnina 4 Din.

Z ozirom na human namen prireditve, katere čisti dobiček je namenjen izdaji toliko potrebne slovenske protialkoholne literature, se preplačila hvaležno sprejemajo. Guy de Maupassant:

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer.

5. junija, sobota: »Ladja Tenacity«. Red B.
6. junija, nedelja ob 20. uri zvečer »Vdova Rošlinak«, na čast udeležencem železničarskega kongresa. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
7. junija, ponedeljek: »Zaprto«.
8. junija, torek »Puškinova proslava«. Izven.
9. junija, sredo: »Ladja Tenacity«. Red C.
11. junija, petek: »John Gabriel Borkman«. Red E.
11. junija, petek: »Borba«. Red E.
12. junija, sobota: »Ladja Tenacity«. Red A.
13. junija, nedelja: »Zaprto«.
14. junija, ponedeljek: »Jakob Rudak«. Red B.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

5. junija, sobota: Boris Godunov. Red F.
6. junija, nedelja ob 15. uri pop. »Prodana nevesta«. Na čast udeležencem železničarskega kongresa. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
7. junija, ponedeljek: »Večni mornar«. Red C.
8. junija, torek: »Zaprto«.
9. junija, sredo: »Glumači«, »Gianni Schiechi«. Red A.
10. junija, četrtek: »Bohemec«. Red B.
11. junija, petek: »Zaprto«.
12. junija, sobota: »Trubadur«. Red D.
13. junija, nedelja: »Grotica Marica« ob pol 20. zvečer. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
14. junija, ponedeljek: »Zaprto«.

Mariborsko gledališče

Sobota, 5. junija ob 20. uri »Cankarjeva proslava Nedelja, 6. junija ob 10.50 uri »Cankarjeva proslava društva slovenskih književnikov« samo za dijakke.
Nedelja, 6. junija ob 20. uri »Grotica Marica« (Kuponi). Zadnjič v sezoni Gostovanje Josipa Povheta, režiserja ljubljanske opere.

Mi odločno zahtevamo izenačenje davkov v celi državi, zahtevamo pa tudi omiljenje neznosnega davč. bremena, pod katerim ječi Slovenija.

Za posl. Pušenjakom so govorili: posl. Vlada Miletić (radikal), dr. Vojta Veljković (Dav. dem.), dr. Žerjav (SDS), nakar je bila seja prekinjena in se bo nadaljevala v ponedeljek popoldne. Prijavljeni so še sledeči govorniki: dr. Sečarov (dem.), Kapetanović (musl.), Stanković (Jovanovičeva skupina) in dr. Popović (radikal), nakar bo odgovarjal finančni minister dr. Perić. Nato se bo vršilo načelno glasovanje. Od radičevcev se ni nihče prijavil k besedi.

Orel

Orlovski odsek D. M. v Polju bo 4. julija praznoval redko slavnost, blagoslovitev novega prapora, združeno z praznovanjem 20letnice svojega obstoja. V ta namen bo celodnevna prireditev s sledečim sporedom: 1. Ob 8 zbirališče pred Ljudskim domom. 2. Ob 9 sv. maša, blagoslovitev prapora, zabijanje žebeljev. 3. Po sv. maši tabor, poklonitev umrlim članom. 4. Sprevod. 5. Ob pol 2 skušna za javni nastop. 6. Ob pol 4 telovadba na travniku g. župnika. 7. Po telovadbi prosta zabava na vrtu Ljudskega doma. Poleg sviranja domače godbe, petja, še mnogo raznih šaljivih prizorov. Vabimo bližnje odseke in nam sorodna društva, da se slavnosti obilno udeležijo. Odseke tudi prosimo za pismeno sporočilo udeležencev zaradi kosila.

Sport

SPORT V MARIBORU.

Konjske dirke mariborskega dirkalnega društva so vsled slabega vremena odpadle.

Hazena.

I. SSK Maribor — S. K. Ptuj v Ptuj 20 : 1 (10 : 0).

Družina Maribora je nadkriljevala nasprotnika za dva razreda ter predvedla tako taktično, kakor tudi kombinatorno res vzorno igro. Vpostava dveh rezerv se je prav dobro obnesla. Mladi, toda ambicionirani družini Ptuja, še manjka predvsem smisel za skupno igro ter hiter start na žogo.

Sodil je dobro g. Šepce.

Kakor smo slišali, je LHP razveljavil prvenstveno tekmo med I. SSK Mariborom ter S. K. Mura. Ne bomo se spuščali v razpravo, ali je bila LHP upravičena ustvariti tak preudic, mislimo pa, da so tudi v tem pogledu igrali prvo vlogo »prijateljski« stiki med posameznimi klubi, pod katerimi trpi že ves slovenski sport. Z. N.

Športna prireditve dijakov.

Na praznik v četrtek so se merili v štetnem teku po mariborskih ulicah naši srednješolci in sicer gimnazija, realna in trgovska šola. — Zmagala je realka, kjer se sploh sport zelo živahno goji. — Tekmi je prisostvovala velika množica gledalcev.

NURMIJEV REKORD NA 5000 METROV.

Kakor smo že pisali, je hotel Nurmi leteti samo 1500 m v svetovnorekordnem času, 5000 pa ne; te je hotel teči samo za poskus, če more zmagati oboje v enem dnevu. In je tek. Za prvih 200 m je porabil 32 sekund; to je bilo pol runde. Prihodnje runde so kazale 67.4 minut, 69.69.1, 71.2 71.3, 70, 71.4, 70.5, 70.6, 71.6 in 64.2 (eno rundo je poročilo izpustilo; zadnja je bila torej ravno tako hitra kot prve pol. Ure so kazale 14 : 27.8, 14 : 28.2 in 14 : 28.5; vzeli so 14 : 28.2 in so povedali svetu, da je bil napravljen nov svetovni rekord, drugi v preteku ene ure. »V enem dnevu je napravil to, za kar bi drugi potrebovali cele tedne. Kdor je videl njegovo treniranje in mu sledil, je majal z glavo in je dejal: »Končal se bo.« A Nurmi ve, kaj dela; z zadnjim hudim treningom ne začne prej, dokler nima zbrane potrebne zaloge moči. Potem pogleda na uro in reče: »Če bo vreme ostalo tako kot je, bom letel to in to razdaljo v tem in tem času.« Kakor je za 1500 m rekel, da jih bo tek. pod 3:53.

Ko so Finci videli prvi rekord, na 1500 m niso bili nič kaj začudeni; zdelo se jim je umljivo. Ko je bil pa razglašen drugi rekord, tedaj je bruhnila navdušenost na dan, in tudi sicer tako mrzli Finci so vpili in razgrajali kakor drugod. »Sedaj naj pa v Parizu naredijo, kar hočejo, ne bomo jih prosili za spremembo programa, Nurmi bo naredil svojo dolžnost.«

In jo je. Sedaj ima vse rekorde od 1500 m do 10.000 m in tudi še čez, samo da tistih tako natančno ne registrirajo. Lani je v Ameriki zboljšal tudi vse tovrstne rekorde v zaprtem prostoru. Najbolj so se čudili rekordur na dve milj, 3218 m, ki jih je opetovano tek. pod 9 min. Tega ni nikdar nihče pričakoval. Ne omenimo vseh teh rekordov, tudi ne onih na angleške milje, navedemo samo najvažnejše na 1 km in pridemo samo še 1 angl. miljo, 1609 metrov. 1500 m 3 : 52.6; 1609 m 4 : 10.4; 2000 m 5 : 26.4; 3000 m 8 : 25.4; 5000 m 14 : 28.2; 10.000 30 : 06.1. Prihodnjič pa, namerava Nurmi te rekorde še zboljšati.

NEMŠKE BOJNE IGRE.

Za vkorakanje ob otvoritvi II. nemških bojnih iger v Kölnu se jih je toliko prijavilo, da so morali število omejiti, sicer bi otvoritvenega programa sploh ne mogli izvesti. Državni odbor je zato sklenil, da so pripuščena samo zastopstva posameznih zvez po 100 mož. Nekoliko večje zastopstvo so dovolili velikima dvema zvezama za plavanje in za lahko atletiko, po 400 oseb. Oni dve zvezi pa, ki bosta 4. julija še aktivno nastopili, telovadka in nogometna, smeta pripeljati s seboj vsaka po 2000 zastopnikov. Pride zraven še 500 telovadkinj, ki bodo tudi že isti dan nastopile. Ob petih popoldne je zaključna nogometna tekma za pokal. Če bodo mogli telovadci svoje vaje skriti na eno uro, bo pred pokalno igro nastopilo še 60 dijakov nemške visoke šole za telesno vzgojo.

Igre naj bodo nadaljni korak na potu priprave za amsterdamsko olimpiado, ko bodo Nemci po 16letnem premoru prvič spet prišli k velikemu mednarodnemu tekmovalstvu. Igre so Nemci vpeljali kot nadomestilo za olimpiado, h kateri doslej niso bili pripuščeni; hoteli so jih prirediti samo enkrat. Ker so pa zelo lepo se završile, jih bodo po zgledu olimpiad priredili vsako četrto leto, vselej redno v sredi med dvema olimpiadama. Sportni prostori v Kölnu so vzorni in jamčijo za brezhiben potek. Letos, po odhodu zaveznikov iz Porenja, bodo imele igre tudi nekakšen osvobodilno-političen pomen. Trajale bodo od 4. do 11. julija.

Gospodarstvo

Premovanje goveje živine v Prekmurju.

Dne 18. maja 1926 se je vršilo v trgu Turnišče, okraj Dolnja Lendava premovanje goveje živine za okoliš Turniške župnije na posebno slavnosten način. Ker je glavni vir dohodkov in glavna panoga gospodarstva v tukajšnjih krajih ravno živinoreja, so se izvršile priprave na ta slavnostni dan s strani oblasti z vso vsmo, ljudstvo pa je pričakovalo ta dan s posebnim veseljem. Pri lepo okrašenih slavolokih in na okusno urejenem razstavnem prostoru samem so pričakovali živinorejci doše goste od tu in onstran Mure. Do devetih zjutraj je bilo postavljeno res najpazneje očiščeno govedo na premovališče. Iz okoliša, ki šteje 8 občin, je bilo priglona 35 bikov starosti nad enim letom in pol, 20 mlajših bikcev, 109 telic in 149 krav, skupaj 323 glav. Za ocenjevanje živine sta bili postavljene dve komisiji; predsednik ene obl. kmet. referent inž. Zidanšek in druge obl. veter. referent dr. Rajar; v komisijah sta pomagala razen domačih strokovnjakov tudi gg. škof, živinodržavnik iz Ljutomerja in Zupanc, živinorejski referent iz Maribora. Ocenjevanje se je vršilo zelo rigorozno. Premovalo se je 47 glav. Za razdelitev nagrad je bilo 7000 Din državne, 200 Din občinske in 500 Din zasebne podpore; nagrade je dobilo 13 bikov, 24 krav in 9 telic. Poleg denarnih nagrad sta se izdali 2 ministrski diplomi in 5 pohvalnih velikega župana. Vsled krajevnih razmer niso odbirali pred premovanjem po vaseh najlepše živine, kmetovalci pa so pripeljali sami govedo, katero so smatrali za sposobno. Kmetijski strokovnjaki pa so bili vendar mnenja, da je vsa priglona živina dovolj lepa in da bi se dalo iz priglanih 323 komadov sestaviti prvovrstno skupino do 120 glav. V Prekmurju se nasplošno goji simodolska pasma, ki tu najbolj uspeva, najlepšo živino pa odgajajo nekatere občine dolnjelendavskega okraja. Da pomore k osveženju krvi, je poslala država semkaj še enega bika originalca iz Švice, poleg tega pa uvažajo nekateri živinorejci sami čistokrvne bika iz tujine. Dobra vzreja tukajšnje živine je zaslovela tudi v sosedstvo, da prihaja semkaj po dobro plemensko blago. Mnenje, da je simodolska živina v precejšnji meri tuberkulozna, za ta kraj ne velja in se zato priporoča krajem, kjer se goji ta pasma, da prihajajo semkaj kupovat lepo plemensko živino. Prireditve je počastil s svojim prihodom tudi g. veliki župan; ob koncu premovanja je razdelil osebnostne nagrade in častital živinorejcem k lepemu uspehu. Z velikim zanimanjem in vidno pozornostjo so sledili kmetovalci in gostje temeljitim strokovnim izjavam gg. govornikov, kateri so v jasnih poučnih besedah kazali pot k uspešni živinoreji, pri tem pa tudi izražali živinorejcem častitke k dosežanim uspehom. Prireditve je izpadla nad vse pričakovano dobro.

O kmetijstvu Slovenije izda kmetijski list »Poljoprivredni Glasnik« v Novem Sadu okoli 10. junija t. l. slavnostno, izredno bogato opremljeno številko, katero dobe redni naročniki »P. G.« brezplačno, drugi pa po Din20.— pri upravnistvu navedenega glasnika. Pri tem je sodelovalo 24 slovenskih kmetijskih strokovnjakov v večjih ali manjših prispevki o vseh panogah našega kmetijstva. Poleg prvovrstnih strokovnih razprav je v obsežnem, 60 strani obsegačem svečanem zvezku o kmetijstvu Slovenije kakih 40 podob, a naslovno stran krasi umetniško delo našega akademskega slikarja Rudolfa Marčiča, predstavljajoč »Bled v mesečini«. Vsem zanimancem in prijateljem našega kmetijskega gospodarstva nujno priporočamo takojšnjo nabavo tega važnega strokov-

nega dela. Kakor izvemo, se naročila sprejmejo samo še do 10. t. m. — A. Zmavc.

Stanje posevkov. V naši državi je stanje posevkov dobro. Edino v Slavoniji je nekoliko slabše. Po poročilu mednarodnega poljedelskega zavoda v Rimu stoji rž boljše kakor pšenica v večini držav. Po najnovejših poročilih se je stanje nekoliko poslabšalo. V Italiji pričakujejo žetev nad normalno; na Ogrskem je vreme škodovalo razvoju. Češkoslovaška javlja ugodno stanje. V Angliji in Belgiji se je stanje nekoliko poslabšalo. Iz Romunije in Rusije javljajo, da je pričakovati, da bo žetev dala več kakor lani. V Severni Ameriki je stanje ugodno in bo večji donos kakor lani. V severni Afriki je stanje dobro.

Državne finance. Finančno ministrstvo je v prošlem mesecu objavilo izkaz o državnih dohodkih in izdatkih za dobo od 1. aprila 1925 do 28. februarja 1926. Iz tega je razvidno, da so v tej dobi znašali državni dohodki 10.694.197.000 Din, izdatki pa 9.926.266.000 Din, tako da znaša suficit Din 767.931.000. Cendar so ti podatki nepopolni; pristi je treba še izdatke, ki so bili v tej dobi plačani za račun proračunskega leta 1924—1925, pa tudi za prejšnje leto. Takih izdatkov je bilo 840.649.000 Din. — Vseh dohodkov skupaj je torej bilo od 1. aprila 1925 do 28. februarja 1926. 10.694.197.000 Din, vseh izdatkov pa 10.766.914.000 dinarjev. Državno gospodarstvo je poleg tega do dob zaključilo z deficitom v znesku 72.718.000 dinarjev. Ker je le še 1 mesec do konca proračunskega leta, je pričakovati, da bo tudi končni rezultat za celo proračunsko leto 1925—1926 izkazoval deficit.

Anketa o gospodarskem svetu. Kakor smo javili, se je včeraj vršila v Belgradu anketa gospodarskih korporacij o gospodarskem svetu. Pri vprašanju finansiranja sveta so vse zbornice izjavile proti nameri vlade, da ga finansirajo gospodarske korporacije. Sklenjeno je bilo nazadnje da se izvoli poseben odbor, ki bo v 8 dneh ugotovil mnenje vseh organizacij, ki so ga za zastopniki teh organizacij že podali. Op. uredn.

Razstava slovenske domače obrti v Belgradu. Kakor nam poročajo, razstavlja državni osrednji zavod za ženski domači obrt v Ljubljani z velikim uspehom v Belgradu. Ženski svet je navdušen za naša lepa ročna dela in upati je, da bo naše čipkarstvo doseglo nekaj uspehov, kar je prav, ker se ima boriti s tujo konkurenco, ki ga hoče izpodrinuti na našem domačem trgu. Ministrstvo trgovine in indust. je poslalo na razstavo inspektorja, da je informira o organizaciji zavoda. (Kakor mo informirani, spada itak zavod pod kompetenco ministrstva trgovine in industrije. Zato bi moralo biti informirano o njem. Op. ured.) Istosčasno razstavlja tudi zagrebške gospe in pa evropska združenja v Domu srejnješolskih učev v Krunski ulici 8, kjer so vse tri razstave.

Napredek v domači industriji klobukov. Poročajo nam: Tovarna klobukov »Šeširc«, d. d. v. Škofji Loki ki je urejena sedaj le specialno za izdelovanje linejskih klobukov iz zajčje dlake—velour in gladkih, se je odločila svoj obrat znatno razširiti ter pričeti tudi z izdelovanjem volnenih izdelkov. Tozadnji potrebni stroji so že naročeni in se bo pričelo z izdelovanjem volnenih tulcev že letošnjo jesen.

Zveza denarnih in zavarovalnih zavodov Kraljevine SHS ima občni zbor 17. t. m.

Hmelj v Bački. Vreme je ugodno vplivalo na razvoj hmelja, ki se je začel hitreje razvijati. Kupčije z lanskim hmeljem ni bilo, bilo pa je terminskih zaključkov v novem hmelju po ceni 5000 do 5500 dinarjev.

Terminska kupčija z žitom v Budimpešti. Ker so priprave za uvedbo terminske kupčije z žitom na budimpeštanski borzi zaključene, je v najkrajšem času pričakovati uvedbo.

Slovenska številka »Poljoprivrednega glasnika«. »Poljoprivredni glasnik« je izdal že 2 posebni številki o poljedelstvu v Ameriki in Češkoslovaški. Dne 10. t. m. izide v Novem Sadu posebna številka o poljedelstvu v Sloveniji. Številka stane 20 Din; naroča se pri upravi lista v Novem Sadu, Zeljezniciška ulica 20.

Cebelarstvo na Slovaškem. Vlada daje čebelarjem subvencijo 50 Kč pri nabavi novih panjev in daje tudi podporo za kulturo rastlin, ki so primerne za čebelarstvo. Sedaj imajo v Slovaški 47 čebelarških društev in zadrug, ki vse pridno delajo.

Borza

4. junija 1926.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.50 13.54 (13.50—13.54), Italija 215.81—216.51 (214.75—215.95), London 275.35

do 276.55 (275.44—276.64), Newyork 56.47—56.77 (56.49—56.79), Pariz 188—185 (187 zaklj.), Praga 167.75—168.75 (167.80—168.80), Dunaj 8.005—8.045 (8.0075—8.0475), Curih 10.9595—10.9695 (10.9605—11.0005), Bruselj 181—183.

Curih. Belgrad 9.11 (9.115), Pešta 72.25 (72.20), Berlin 122.925 (122.95), Italija 19.75 (19.65), London 25.12 (25.115), Newyork 516.25 (516.50), Pariz 16.40 (17.0125), Praga 15.90 (15.9075), Dunaj 72.95 (72.9625), Bukarešt 2.1825, Sofija 3.7425 (3.75), Amsterdam 207.425 (207.35), Bruselj 16.30 (16.65), Kopenhagen 186.50 (186.25), Stockholm 188.25, Oslo 114.10 (113.075), Helsingfors 130.10, Carigrad 2.82 (2.8425), Madrid 78.2125 (77.75), Varšava 47.75, Buenos Aires 207.80.

Dunaj. Belgrad 12.46—50, Kodanj 186.55—95, London 34.37—47, Milan 26.76—86, Newyork 706.25 do 708.75 (Cek 704.05—708.20), Pariz 22.12—22, Varšava 68.75—69.25. Valute: dolarji 707.40, angleški funt 34.29, francoski frank 22.22, lira 26.27 dinar 12.45, češkoslovaška krona 20.88.

Praga. Lira 12.780, Zagreb 59.475, Pariz 105.80, London 164.025, Newyork 33.70.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana 7% invest. posojilo 74—76, vojna odškodnina 300—304, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 193—195, zaklj. 195, Ljubljanska kreditna 175—200, Merkantilna 100—102, Prastedion 865—868, Slovenska 50 den., Kred. zavod 165—175, Strojne 70 den., Trbovlje 300—308, Vevče 100 den., Nihag 25 bl., Stavbna 55—65, Sešir 103—105, zaklj. 105.

Zagreb. 7% invest. posojilo 74—75, agrari 40

do 42, vojna odškodnina 302.50—308, ult. junij 305—305.50, ult. julij 306—309, Hrv. esk. 101—102, Kred. 104—105, Hipobanka 57—58, Jugobanka 93—93.50, Prastedion 865—867.50, Srpska 131—132, Narodna banka 4100 bl., Zem. Bos. 120—130, Eksploat. 15—20, Sečerana 270—280, Nihag 28 bl., Gutmann 220—225, Slavex 110—120, Slavonija 36 do 37, Trbovlje 300—310, Vevče 102—110, Silit 840 den., Sečerana Kikinda 325 den., Oceania 270 den.

Dunaj. Don.-savska-jadr. 795.000, Zivno 730.000, Alpine 224.000, Greinitz 114.000, Trbovlje 393.000, Hrv. esk. 120.000, Leykam 125.000, Hip. banka 717.000, Gutmann 290.000, Mundus 1.130.000, Slavex 157.000, Slavonija 41.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les. Brzjavni drogovi (smreka, jelka, bor) od 8—12 m, popolnoma zdravi, ravni, obeljeni, fco vag. meja 20 vag 300 zaklj., Trami, od 3/8—5/6, od 4—7 m, fco vag. meja 15 vag. 340.—zaklj., Hrastovi boules, la/lla, od 35 cm debel, naprej, od 3 m dolž, naprej z 5%, od 2.60 do 2.90 m, fco v. Sušak 12.75 den. Žito in poljski pridejki: Pšenica, 76 kg, 2% primesi, fco bačka postaja 317.50 bl., Koruza bačka, fco vagon nakl. postaja 138.—bl., Koruza sremska, fco vag. nakl. postaja 1 vagon 143.—zaklj., Koruza inzulanka, drobna, fco vagon Beltinci 165.—, Koruza šinkvanti fco vagon baranjska postaja 215.—bl., Oves rešelani, fco vagon nakl. postaja 190.—bl., Ajda domača, fco vagon nakl. postaja 255.—bl., Proso rumeno, fco vag. slov. postaja 200.—bl., Rž fco vagon slov. postaja 200.—bl.

Moda

ČIPKASTI IN TENKI BLAGOVI.

Če bomo imeli kaj vročega poletja, bodo prišli tudi najnovejši domisleki mode do besede, namreč obleke iz najtanjših in najlažjih snovi, obleke iz čipk in blaga crepe-gaze. Že dolgo niso bile v modi tako lahke in nežne obleke: Čipke in gaze so združeni v eno blago in njih snov in barve prehajajo druga v drugo. In vidimo nežne, peščenobarne obleke iz gaze-a, ki so okrašene s modnimi čipkami. Ali imamo zeleno blago s svetlosivimi čipkami, ali rdeče blago s lilastimi čipkami in svetlozeleno s svetlorjavimi. Seveda ni vseeno, kakšne čipke uporabljajo pri teh sestavah in tudi ni vsako gaze-blago za to. Najlepše ulegneš združiti s vilene čipke s tem tenkim in kakor dihalnim blagom. Na pričujoči sliki vidiš tri take obleke, ki sestojijo iz gaze-blaga in so okrašene s svilenimi čipkami take barve, ki se lepo ujema z barvo blaga. Obleka prve slike je pripravna za bolj močne postavne, srednja je za mlajše, tretja pa za zelo vitke in tenke. Po lastnem okusu utegneš izlaska presoditi, kaj bi se prilegalo tebi sami in moreš tudi preudariti, kako bi te obleke pridrugačila sebi v prilog.

Ujetniki.

Prevel L. S.

V gozdu nisi slišal drugega kakor lahek šelest snega, ki je padal na drevje. Naletaval je že celo popoldne: fini, drbni snežec je sipal na veje zimni mah, spuščal na suho listje v goščavah lahko srebrn krov, razgrinjal po potih neizmerno, mehko in belo preprogo ter zgoščeval neomejeni molk tega drevesnega oceana.

Pred vrati gozdarjeve hiše je sekala na skali drva mlada žena golih rok. Bila je velika, sloka in močna, otrok gozdov, hči in žena gozdarja.

Iz hiše je zaklical glas:

»Nocoj sve sami, Berta, pridi domov, noče se, mogoče se plazijo okoli celo Prusi in volkovi.«

Drvarica, ki je klala z mogočnimi udarci štor in vsakokrat, kadar je v dignila roki, vzpela prsi, je odgovorila:

»Sem že gotova, mamica. Evo me, takoj pridem, le brez strahu, saj je še dan.«

Nato je znosila butare in polena v hišo ter jih zložila ob levi, šla zapret vetrnice, ogromne vetrnice iz goste hrastovine in ko se je slednjič vrnila, je zaprla vrata s težkim zapahom.

Njena mati je predla pri ognju: bila je že stara, zgubancena žena, ki je bila postala z leti boječa.

»Neprijetno mi je,« je dejala, »kadar je oče z doma. Dve ženski ste le preslabi.«

Mlada je odvrnila:

»O, jaz bi pa vendar ubila volka ali Prusale.«

In pokazala je z očmi na velik samokres, ki je visel nad ognjiščem.

Njen mož je bil ob začetku pruskega vpada odšel k vojakom in obe ženi sta ostali sami z očetom, starim Nikolajem Pichonom (Dečajem), nazvanim Nogača, ki se je bil trdovratno branil, zapustiti svoje bivališče in oditi v mesto.

Bliznje mesto je bilo Rethel, starodavna trdnjava, zgrajena na visoki pečini. Meščani so bili patrijotični in so sklenili, da se postavijo napadalcem v bran, da se zapro v ozi-dje in da vzdržijo obleganje po stari tradiciji gradišča. Že dvakrat, pod Henrikom IV. in pod Ludvikom XIV., so se bili prebivalci utrdb Rethel odlikovali z junaško obrambo. Isto storé to pot, hudirja, ali pa se puste sežgati v svojih zidovih.

Tako so si bili torej kupili topov in pušk, opremili moštvo, postavili bataljone in čete in so se vezbali vsak dan na Orožnem trgu. Pekli, špeceristi, mesarji, notarji, pravdniki, mizarji, knjigarji, celo lekarnarji, vsi so se kretali vedno ob določenih urah kakor na vojnih vajah pod poveljstvom g. Lavigne, bivšega dragonskega podčastnika, sedaj štacunarja, ki je vzel hčerko in podedoval trgovino g. Ravaudana starejšega.

Nadel si je bil šaržo vrhovnega poveljnika trdnjave in ker so bili vsi mlajši moški odšli k vojakom, je uvrstil vse ostale v krde-la, da so se vezbali za odpor. Debeli so hodili po ulicah le še v tekalnem koraku, da bi se iznebili maščobe in podaljšali sapo, slabotni so nosili bremena, da bi si utrdili mišice.

In so čakali Pruse. Prusi se pa niso hoteli pokazati. In vendar niso bili daleč; kajti dvakrat so že prodrli njihovi izvidniki skozi

gozd do hiše gozdarja Nikolaja Pichona, nazvanega Nogača.

Stari gozdni čuvaj, ki je bil urnih krakov kot lisica, je bil prišel obvestiti mesto. Name-rili so kanone, a sovražnika ni bilo na spregled.

Bivališče Nogače je služilo za predstražo v Leščevem gozdu. Mož je prihajal dvakrat na teden po potrebnosti in prinašal grajanom novic o vojski.

Tistega dne je bil odšel javiti, da se je bil ustavil pri njem prejšnji dan proti dvem popoldne majhen oddelek nemške pehote, ki pa je skoraj koj zopet odkorakal.

Kadar je starec takole odšel z doma, je vedno vzel s seboj svoja lovška psa z levim gobcem, ker se je bal volkov, ki so že postajali grabljiivi, in pustil doma obe ženi s priporočilom, naj se dobro zapreta v hišo, kakor hitro se približa noč.

Mlada se ni bala ničesar, a stara se je vsak čas stresla in ponavljala:

»Vse to se bo slabo izteklo, boste videli, da se bo slabo izteklo.«

Tisti večer je bila še bolj nemirna kot po navadi.

»Ali veš točno, kdaj se vrne oče?« je dejala.

»Oh, gotovo ne pred enajstimi. Kadar kosi pri komandantu, se zmiraj vrne kesno.«

In baš je obešala nad ogenj kotliče za juho, ko je zdajci obstala: zaslišala je skozi odprto dimnika nerazločno šumenje.

Zašepetala je:

»Čuj, nekdo hodi po gozdu, najmanj sedem, osem mož.«

Mati je prestrašena ustavila kolovrat iz zajecijala:

»Oh moj Bog! In očeta ni doma!«

Komaj je izgovorila, ko so močni udarci pretresli vrata.

Ker se ženi niste odzvali, je zakričal jak votel glas:

»Otpride!«

Vse tiho. Kmalu povzame isti glas:

»Otpride, če ne, razpijem frada!«

Tedaj smukne Berta velik samokres iznad kamina v žep svojega krila, nato gre in pritise uho k durim ter vpraša:

»Kdo je?«

Glas odgovori:

»Jas sem ottelek ot onitan.«

Mlada žena vpraša zopet:

»Kaj hočete?«

»Skupljen sem s svojim ottekom ot sju-traj v kostu. Otpride, če ne raspjem frada.«

Gozdarica ni mogla izbirati; odrinila je naglo debeli zapah in pritegnila težko krilo dveri. V bledem odsvitju snega je zagledala šest mož, šest pruskih vojakov, taiste, ki so bili prišli prejšnji večer.

Rekla je odločno:

»Po kaj prihajate ob tej uri?«

Podčastnik je ponovil:

»Skupljen sem, bobolnoma skupljen, spoznal sem hišo. Ot sjutraj nisem nič saužil, tuti moj ottelek ne.«

Berta je izjavila:

»Ali jaz sem nocoj sama z mamco.«

Vojak, ki je bil po videzu pošten človek, je odvrnil:

To nič ne té. Jas ne pom storil nič hu-deka, samo kaj jesti nam poste tali. Mi ba-tamo ot lágode in utrjenosti.«

(Dalje sledi.)

KLOBUČEK IZ BLAGA

vidiš na drugi sliki. Pripraven je za bivanje na letoviščih, posebno v primorju. Klobuček je iz tako zvanega »frotier«-nega blaga in se mora vjemati v barvi s kopalnim plaščem. Robovi so slamnati. Tak klobuček utegne imeti vsakovrstne barve, le zelene in rumene si nikar ne izberi.

ŠIROK USNJAT PAS

je novost za sportno modo. Nosiš ga čez bluzo in krilo krog pasu. V takem pasu so tudi žepi, ki so kaj potrebni pri sportu in ki jih težko všiješ v krilo. Zato se je ta pas brž udomačil. Podoben je moškimi sportnim pasovom.

Darovi

Darila za Miklošičev spomenik.

Od 15. aprila do konca maja so darovali: Na Zgodovinsko društvo: J. Zajc, kaplan v Majšpergu 10 Din, M. Zemljik, župnik pri sv. Tomažu 25 Din, D. Zunkovič v Mariboru 25 Din, Južnostajerska hranilnica v Celju 500 Din, J. Slavič, župnik v Kostanjevici 25 Din, J. Vošnjak v Ptuj 10 Din, E. Trstenjak, župnik v St. Jurju 50 Din, Posojilnica v Zalcu 100 Din, J. Kovačič, učitelj v p. pri Sv. Trojici 10 Din, dr. Lj. Pivko v Mariboru 25 Din, Muzejsko društvo v Ptuj 100 Din, dr. J. Šleibinger, profesor v Ljubljani 100 Din, dr. V. Rožič, profesor v Ljubljani 10 Din, dr. F. Ilesič, univ. profesor v Zagrebu 150 Din, dr. A. Klemenčič, odvetnik v Mariboru 10 Din, inž. J. Kukovec v Mariboru 50 Din, Drag. Hribar v Ljubljani 200 Din, dr. J. Povalej, fin. ravn. v Mariboru 50 Din, A. Pernat, odv. v Mariboru 25 Din, dr. J. Zdobšek, odvetnik v Brežicah 100 Din, dr. St. Rajh v Kočevju 15 Din, J. Tašner, inep. v min. v Belgradu 50 Din, dr. K. Ozvald, univ. profesor v Ljubljani 50 Din, dr. F. Kartin, zdravnik v Mariboru 30 Din, Veletgovec Turad v Mariboru 50 Din, M. Suhač, profesor v Celju 40 Din, dr. G. Serneč, odvetnik v Celju 100 Din, dr. V. Rapotec, odvetnik v Mariboru 30 Din, dr. U. Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici 10 Din, A. Hudovernik, notar v Ljubljani 100 Din, M. Tomazič, dekan v Kozjem 50 Din, L. Schwenner v Ljubljani 50 Din, J. Kranjc v Mariboru 20 Din, dr. K. Skapin, odvetnik v Mariboru 50 Din, N. Vrabl, sodni svetnik v Mariboru 40 Din, dr. J. Jeraj, prof. v Mariboru 10 Din, dr. R. Ravnik, odvetnik v Mariboru 100 Din.

Zupanstvo v Ljutomeru je sprejelo: A. Kranjc veleposestnik v Ljutomeru 1000 Din, filozofska fa-

kulteta v Ljubljani 250 Din, C. in M. Senčar, trg. v Ljutomeru 500 Din, V. Kukovec v Ljutomeru 300 Din, A. Lovrec, župnik v Ljutomeru 200 Din, dr. L. Haring, zdravnik v Ljutomeru 150 Din, po 100 Din: J. Perne, višji davčni upravitelj, M. Zupančič, A. Lukačič, M. Cagran in A. Lenz, vsi v Ljutomeru. M. Kosi pri Mali Nedelji 10 Din. Vsem darovalcem izreka iskreno zahvalo.

Odbor za postavitev Miklošičevega spomenika.

Zahvale

Podpisani Janez Muhvič iz Mal. Podljudna se srčno zahvaljujem g. dr. Konstantinu Konavalki, okrožnemu zdravniku v Toplicah, ki mi je potegnil

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 4. julija 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblak. 0-10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v mm d 7	
Ljubljana (dvorec)	7	756,1	10,8	88	N 0,5	6	22,5	škrop
	8	755,8	14,1	67	SE 0,5	10		
	14	756,1	15,2	68	N 2	9		
	21	757,1	12,8	83	SW 2	8		
		756,5	13,0	81	mirno	10		
Zagreb	8	756,8	17,0	91	miano	9	0,3	20
Belgrad		757,5	14,0	63	SW 1,5	9		
Sarajevo		757,7	19,0	76	NE 3	3		
Skoplje		758,2	19,0	58	SE 3	10	20	20
Dubrovnik		753,6	14,0	—	E 3			
Praga								

povprečni barometer višji ko včeraj za 1,7 mm.

Barvne trakove, ogljeni-, povišeni-, kopirni papir, hektografični zavitki in druge potrebščine pri Lud. Baraga, Selenburgova ulica 6/1, Telefon št. 930.

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/1. Telefon št. 930.

UNDERWOOD

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1,50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši št. Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znakom!

Sedlarski pomočnik

dober delavec, dobi stalno službo pri Konradu Femel, sedlar, Dravograd.

SOLČNA SOBA,

prazna, z elektr. razsvetljavo ter posebnim vzhodom, se odda. Naslov v upravi lista pod: 3860.

Kuharico

dobro, pridno in snažno, z večletnimi spricjavami, sprejme trgov. na deželi. Ponudbe na upravo lista pod: »Dolenjsko« 3866.

Trgovski sodrudič

izurjen v manufaktur. in specijerski stroki. ISČE službe v mestu ali na deželi. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 3864. »Spreten prodajalec« 3864.

DOBRO DEKLE

ki zna kuhati, opravlja vsa hišna dela ter govori tudi nemški, se išče za malo rodbino. Plača po dogovoru, nastop takoj. Ponudbe na naslov: Inž. Dragotin Stručič, Koprivnica, kolodvor (Hrvaško).

Učenca

za mesarsko in prekajevalsko obrt. sprejme takoj FRAN GOLOB, mesar in prekajevalec, Ljubljana VII. Jernejeva c. 47. Hirana in stanov. v hiši.

Iščem 2 soboslikarska POMOČNIKA

za dekorativno in ornamentalno delo. Pismene ponudbe z navedbo dosežanj dela in zahtevno plače na naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3865.

Gozdni urad Karola Ankerperga v Glazuti, p. Dolenja vas pri Ribnici, išče OGLJARJE

in sicer za žganje bukovnega oglja circa 2000 m³ in sicer pod pogojem, da dobi od 100 kg gotovega oglja 30 Din. - Vzame se več partij. 3863

UČNO MESTO

v trgovini z meš. blagom, najraje v kakem majhnem mestu ali trgu, se išče za deklico, stara 13 let, ki je dovršila 3 razreda liceja. Imela naj bi v hiši vse okoliščine in strogo nadzorstvo. - Ponudbe na upravo lista pod »Učenca« št. 3878.

URADNICA

z dolgoletno prakso, popolnoma zmožna sloven. arbohrvaške in nem. korespondence in vseh drugih pisarniških poslov želi spremeniti službo. - Ponudbe upravi lista pod št. »Marijina« 3871

Zastoni

dobite danes žal prav malo ali nič, vendar pa morete že za 3 Din naročiti znesek 3 Din ali oglas za Slovence, ako ne obsega nad 6 besedi. - Malo večji oglas od 5 Din dalje. Več o tem pove cenik za oglase, ki ga brezplačno pošlje vsakomur upravištvu

S prodajo cenih srečk

morete brez vsake investicije na lahke način zaslužiti dnevno 100 Din. Interesenti naj pošljijo svoje ponudbe na: SUBOTICA, poštni predal 42. 3845

Orehe

po najugodnejših cenah dobite pri tvrdki FRANC MATHEIS-ovi nasledniki v Brežicah. 3862

Izgubljena

je bila na cesti Sv. Lovrenca - Marenberk

aktovka

z dokumenti in vzorci. - Najditelja prosimo, naj jo odda proti nagradi pri KARLU VRENCARJU v Marenberku, ali pa v hotelu »Meran« v Mariboru.

ŠTEDILNIK, lep, dobro ohranjen, ceno naprodam.

Naslov v upravi: 3859.

SMREKOVE HLODE

DESKE in DRVA

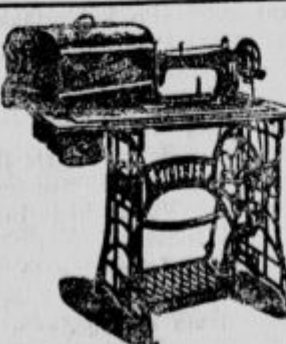
kupuje družba »ILIRIJA«, Ljubljana - Kralja Petra trg št. 8. 3852

BENCIN-MOTOR

prodam, prevožen, na železnih kolesih, 5-7 HP, tvrdke Kovarik. - Kmetij. društvo, Strahinje, Naklo.

Tudi Vi iščete

najboljših ČEVLJEV. - Povemo Vam, da boljših, lepših in obenem cenejših kakor jih prodaja »DOKO«, trgovina s čevlji, Prešernova ul. 9, dvorišče, ne dobite nikjer. - Zajamčeno lastni izdelek.

Najpopolnejši

STOEWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabav. stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdki L. BARAGA Ljubljana Selenburgova ulica št. 6/1. Brezplačen pouk 15 l. jams. Telefon št. 980.

SOBNA KREDENCA

moderna, po nizki ceni naprodam. Sajovic, škofja ulica št. 13. 3853

Celulozni les

(mehka drva) plača najbolje »FRUCTUS« Ljubljana - Krekov trg št. 10. 3559

Steklena strešna opeka

je zopet na zalogi pri »ZDRUŽENIH OPEKARNAH« d. d. v Ljubljani.

Gospodnje, šivilje, krojače in kovači boste z zadovoljnimi le, če ga kupite pri tvrdki D. MARUŠIČ, Sv. Petra cesta št. 40. - Na debelo in drobno od 1 kg naprej. 3451

Nova KOSILNICA

naprodam. Poizve se pri: F. Pleterski, Vodnikov trg 5, Ljubljana. 3793

NAKUP

najfinejših ljutomerskih SORTNIH VIN

kakor vina iz mešanih nasadov, po ugodnih cenah v vsaki množini, najkvalitetnejše posreduje Vinarstva zadruga »Jeruzalemska« r. z. z. o. z. - Ivanj. kovač. Poslovodja: Josip Janžek. Telef. št. 2.

Vsakovrstn

zlato kupuje

po najvišjih cenah. - cerne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Elegant. SPALNICO

kompletno, skoraj novo, zaradi selitve ceno prodam. - Glince, Tržaška cesta št. 4. 3798

POMLADNE NOVOSTI

nogavice v raznih barvah, žepne robce, čipke, rokavice, naramnice, kravate, palice, razna mila, gume in potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter nahrbtnike

Josip Petelin. Ljubljana Najnižje cene (ob vodi) blizu Prešernovega spomenika

Naš mili

IVO

poručnik bojnega broda

je 31. maja t. l. padel v cvetu svojega življenja kot žrtev svojega visokega poklica pri poskusnem letu v Novem Sadu. Sv. maša zadušnica se bo vršila v beogradski župni cerkvi v petek, 4. t. m. ob 9. uri. Prosimo vse prijatelje, da ostanejo od izjav sožalja. Beograd, dne 1. junija 1926.

DR. JANKO SUMAN, oče. - SOFIJA, mati. - PAVLE, brat.

iz grla omelevo ščetine in me s tem rešil iz velike nevarnosti. - Janez Muhvič.

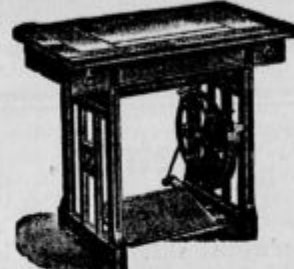
Polzvedovanja

Nasla se je pred 14 dnevi ženska ročna torbica z malimi računi in z dopisnico za gospo R. P. Dobi se pri Ant. Škerjancu, Spodnja Šiška 96. Najdeno. Molek (rožnivenec) iz srebra je bil že davno najden. Kdor ga pogreša, naj se zgleda Pred škofijo 6 II. nad.

Dotični gospod, ki je zamenjal tik predpoldan na praznik sv. Reš. Telesa v kavarni »Union« dežnik, naj ga odda gdčni blagajničarki istotam.

Cenjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

IV. Brunčič & Fr. Rebernik pleskarja in ličarja Ljubljana, Kotnikova ul. Jugoslovanska knjigarna Ljubljana, Pred škofijo Modna trgovina J. Eger Ljubljana, Sv. Petra c. 2 IVAN JAVORNIK mesar Ljubljana, Domobranska c. 7 Stojnica poleg Zmajevke mostu Franc Hitti zaloga vsakovrstnih poljedelskih strojev Ljubljana, Martincova cesta 2 Angeloslav Hrstnik manufakturna trgovina Ljubljana, Karlovska c. 8 Prodajalna K. T. D. (H. Ničman) Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2. „Jugometalija“ r. z. z. o. z. industrija pločevnatih izdelkov Ljubljana Kolodvorska ulica 18	Stanko Kečšin brivski salon Ljubljana Kopitarjeva ulica št. 1, nasproti Jugoslovanske tiskarne TEOD. KORN kleparsko in instalacijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta št. 8 Ivan Križnar krovar Ljubljana Hrenova ulica št. 9 Jakob Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14 Franc Jager tapetnik Kolodvorska ulica 28 Deželna lekarna pri „Mar. Pomagaj“ Mr. ph. M. Leustek Ljubljana, Resljeva cesta 1 FRANC LEVEC mesar govejega mesa Ljubljana tik Zmajevke mostu, blizu Jugoslovanske tiskarne Martinc, Černe & Komp. dr. z. o. z., pleskarska in črkoslik. tvrdka, LJUB LJANA, Igriska ul. 6	Josip Musar mesar, LJUBLJANA Sv. Petra cesta 61 in šolski dvored Oražem & Jančar pohištvena ličarja in pleskarja Ljubljana, Breg JOSIP OLUP trgovina manufaktur in oblik Ljubljana, Stari trg 2 (na vogalu) K. Pečenko trgovina vseh vrst usnja in čevljarjskih potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 13 PRISTOU & BRICELJ črkoslikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telef. 908 Ustan. 1903 Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krekov trg 7 Inserirajte v „Slovenca“! Klobuke , perilo, kravate, dežnike, palice, dežne plašče, telovadne potrebščine itd. kupite najceneje pri „AMERIKANCU“, Ljubljana, Stari trg 10	Josip Satran špecerijska trgovina LJUBLJANA Šolski drev. 4 (Semenšič) Oroslav Slapar krojač Nizke cene. Ravnikarjeva ul. 13 Štefan Speletic sobni slikar Ljubljana, Rimska cesta 16 Pavel Sterle AUTOTAKRI Ljubljana, Poljanska cesta 3 Telefon 942 LEOPOLD ŠEGA šermirar Ljubljana, Poljanska c. 49 I. Vižintin izvršuje vsakovrstna zidarska dela Ljubljana, Močnikova ul. 13 Peter Žitnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

JOS. PETELINCA

Najnižje cene! Gritzner, Adler Tudi na obroko!

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vesenju brezplačno. Večletna garancija.

Globoko potrtem srcem naznanjamo

vsem sorodnikom, prijateljem in znan-

cem, da nam je naša iskreno ljubljena

nepozabna soproga ozir. mati in hči

Pavla Bolta roj. Žabnikar

včeraj zvečer ob 8. uri, previdena s sv.

zakramenti za umirajočo, po kratki, zelo

mučni bolezni, zaspala v Gospodu.

Pogreb prebabe rajnice bo jutri, dne

5. junija ob pol 5. uri iz mrtvašnice v

Leonšću na pokopališče Sv. Križa.

Priporočamo prerano umrlo v pobo-

žen spomin!

Ljubljana, 4. junija 1926.

IVAN BOLTA, soprog. - ALOJZIJ, sin.

FANI, hči. - MARIJA ŽABNIKAR,

mati.

Urednik: Franc Tersedlav.